Politikerne bærer selv hovedansvaret for politikerleden, mener Folketingets formand Pia Kjærsgaard.

nyheder side 9

Opinion: Inklusion i folkeskolen har langt mindre opbakning blandt de rige end hos lavindkomstgrupperne.

nyheder side 3

Simon Kvamm er flyttet til Klitmøller. For fællesskabets og horisontens skyld.

cold hawaii side 12-14

kommunen

politik fra rødderne | mandag den 5. oktober 2015 · nr. 22 · 58. årgang

Få tosprogede børn tilbydes undervisning i modersmål

FOTO: PELLE RINK

Selvom eksperter og fagfolk taler for **undervisning i modersmål**, tilbyder **færre end hver sjette kommune** det til børn med rødder uden for EU eller EØS-landene. **Lærerforeningen kræver handling.**

tema side 10-11

Venstre gør op med kontraktpolitikken

Venstre har dannet regering alene, og bagved står en blå blok, som har svært ved at finde fælles ståsted. Det får den politiske ordfører til at gøre op med tidligere regeringers kontraktpolitik.

løfter

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Kun 62 af de 100 løfter, Venstre gav før valget, er kommet helt eller delvis med over i regeringsgrundlaget. Det viser *Kommunens* undersøgelse.

Det får Socialdemokraterne til at bede om en forklaring:

- Det står klart, at der er en række søde ting, som Lars Løkke Rasmussen og Venstre stillede danskerne i udsigt før valget, som ikke ser ud til at blive til virkelighed. Jeg synes, han skylder en forklaring på, hvorfor det, han sagde før valget, er blevet til noget andet, siger velfærdsordfører for Socialdemokraterne, Magnus Heunicke, efter han har fået præsenteret undersøgelsen.

Hos Venstre står politisk ordfører Jakob Ellemann-Jensen klar med en forklaring. Der er ikke tale om løfter, som ikke bliver indfriet, men nærmere om en bevægelse væk fra den kontraktpolitik, der prægede VK-regeringen i 00'erne.

- På nogle af områderne er det en retning, der er udstukket, snarere end det er konkrete løfter som dem, der er kommet fra tidligere regeringer.

Her henviser han både til den kontraktpolitik, som Venstre i regeringen med De Konservative og i samarbejde med Dansk Folkeparti stod bag, men også til den såkaldte Fair Løsning, som Socialdemokraterne og SF gik til valg på i 2011.

- Tidligere regeringer har bare vist, at det ikke nødvendigvis er en god idé at udstikke en helt firkantet løsning, siger Jakob Ellemann-Jensen.

Ifølge lektor på Institut for Samfund og Globalisering på RUC, Flemming Juul Chri-

"Tidligere regeringer har bare vist, at det ikke nødvendigvis er en god idé at udstikke en helt firkantet løsning"

Jakob Ellemann-Jensen (V)

stiansen, kan et parti love, hvad de vil, før valget. Men holder de ikke, hvad de lover, kan vælgerne finde på at lade være med at stemme på dem.

- Sikringen ved demokratiet er, at hvis vælgerne husker, at der ikke var konsistens, så bliver det svært at blive genvalgt - og her kan de andre partier hjælpe vælgernes hukommelse på gled. Det er demokratiets mekanisme.

Læs side 16

■ **Carl Holst færdig som minister** ■ Færdig politiker overtager forsvarsministeriet ■ **Blå finanslov med omprioritering** ■ Plan for statslige arbejdspladser lagt frem ■ **Flere fusionsskridt i det vestjyske**

■ **Holst-skeletter vælter ud af Region Syd-skabet**. Efter at have fået udleveret Carl Holsts private mails skønnede forretningsudvalget i Region Syddanmark mandag aften, at rådgiver Christian Ingemann har brugt mindst halvdelen af sin arbejdsindsats på den nu forhenværende ministers valgkamp tilbage i juni. Tirsdag bragte BT en historie om, at en faktura var blevet ændret, så det ikke længere kunne ses, at der blev brugt 16.000 kroner på en ekstern konsulent, som i 2012 og 2013 skrev tre taler til Holst. Det fortsatte pres på Venstre og Carl Holst fik ham til at træde tilbage som minister tirsdag formiddag. Onsdag fortalte Hanne Kopp, ansat i Psykiatrien i Syddanmark, der hører under regionen, til Berlingske, at også hun hjalp til under hans valgkamp.

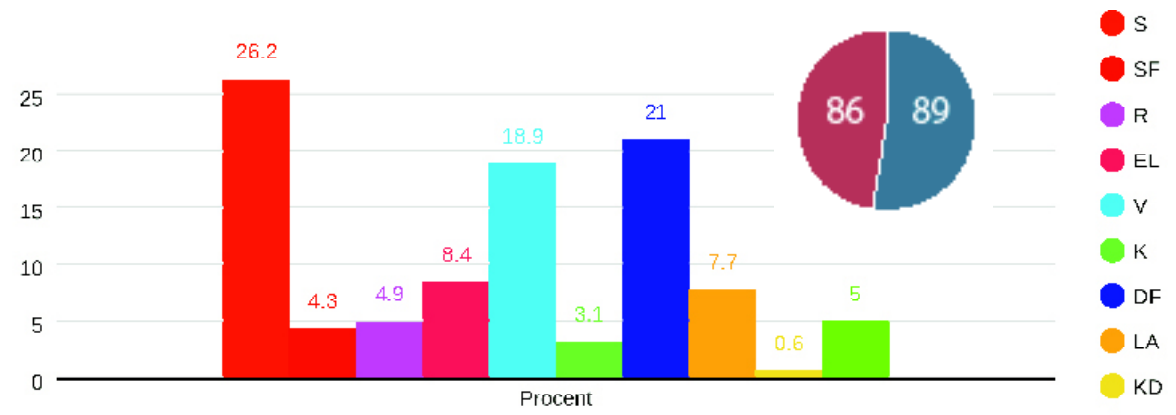
■ **PC afløser Holst**. Flest penge blev sat på Marcus Knuth, Jakob Ellemann-Jensen og Jacob Jensen (som DR få minutter før pressemødet "erfarede" skulle have posten), da Carl Holsts afløser skulle findes, men statsminister Lars Løkke Rasmussen overraskede de fleste og udpegede onsdag Peter Christensen som ny forsvarsminister og minister for nordisk samarbejde. Det sker på trods af, at PC ikke blev valgt ind i Folketinget ved seneste valg og herefter trak sig fra dansk politik.

"Jeg forlader ikke politik med en drøm om at vende tilbage. Det kan jeg slet ikke se for mig."

Peter Christensen den 29. juli til JydskeVestkysten som konsekvens af, at han blev vraget af vælgerne ved folketingsvalget den 18. juni.

MÅNEDENS POLITISKE SNIT — september

Mandattal	46	7	9	15	33	5	37	14	0	9
Udvikling i mandater	-2	0	2	0	-1	-1	1	1	0	0

V på nedtur

Flygtningekrisen og Carl Holst-sagen ser ud til at tære hårdt på V-regeringen, som i september måneds snit ligger 0,6 procent under det dårlige valgresultat i juni. Især den seneste Megafon-måling, der gav 17 procent til Venstre, varsler ilde for Løkkes regeringstid.

Radikale går frem

Morten Østergaard har gjort sit for at forklare sin position som Dronning Margrethe Vestagers efterfølger og i SR-regeringssamarbejdet, der blev mere og mere splittet. Måske det sammen med flygtningespørgsmålet giver bonus til De Radikale, som går frem i målingerne.

Mette F-doktrinen

Den nye S-formand var populær, da hun tonede frem både på DI-topmødet og S-kongressen. Men mange har forstået partiets meldinger sådan, at de nu overlader magtpolitikken til V og DF - DF kalder det Mette F-doktrinen, og S skal passe på med, at det udtryk ikke kommer i folkemunde.

Om vores snit: Vi samler sidste måneds tal fra syv institutters offentliggjorte meningsmålinger og regner et simpelt gennemsnit ud for måneden. De syv institutter er: Voxmeter for Ritzau, Megafon for TV 2 og Politiken, Norstat for Altinget, Epinion for DR, Greens for Børsen, YouGov for Metroxpress og Gallup for Berlingske. Da nogle institutter laver flere målinger på en måned, bruger vi et snit af deres målinger i udregningen af vores samlede gennemsnit.

■ **Staten flytter ud**. 3.899 statslige arbejdspladser skal rykkes ud fra hovedstaden og fordeles på 25 kommuner og 38 byer, hvis det står til regeringen. Højdespringerne bliver Næstved, som står til at få 395 arbejdspladser, hvilket primært skyldes, at Udlændingestyrelsen rykker til kommunen. Samlet set flytter 11,5 procent af hovedstadens statslige arbejdspladser henover Valby Bakke, langt østover til Rønne og nordpå til Helsingør.

■ **Blå strammer-finanslov**. Tirsdag præsenterede finansminister Claus Hjort Frederiksen V-regeringens bud på en finanslov for 2016. Oplægget bærer den sigende titel 'Stramme rammer - klare prioriteringer', for der er absolut ingen ledige midler at tage af, forsikrede finansministeren. Venstre vil derfor blandt andet skære 1,4 milliard i forskningen, 1,1 milliard i det offentlige og 2,3 milliarder i ulandsbistanden, og i stedet vil de bruge 2,4 milliarder på sundhed og ældre, 600 millioner på at lempe arveskatten for familieejede virksomheder, 570 millioner på en erhvervsbeskatningsreform, og så er 1,7 milliarder sat af til forhandling. Derudover er der i budgetloven lagt op til at få indarbejdet det såkaldte omprioriteringsbidrag, som automatisk vil skære én procent af det kommunale budgetloft hvert år frem til 2019 - læs mere side 4 og 6.

■ **S laver udlændingeudspil**. Med det voksende flygtningepres er der ikke længere plads til dovne udlændinge. Sådan lyder det fra S-formand Mette Frederiksen, som vil gøre det sværere for udlændinge at opnå familiesammenføring. I sit udspil strammer hun tre krav til udlændinge, som gerne vil have deres familie til Danmark: De skal væk fra ghettoerne, deres danskkundskaber skal være bedre, og så skal de være i job, uddannelse eller på en varig forsørgelsesydelse som førtidspension.

2,3

milliarder. Så mange penge vil det frigøre, hvis Danmarks udviklingsbistand sænkes til 0,7 procent af BNI, som regeringen foreslår i finanslovsudspillet.

Kilde: Finansministeriet.

■ **Vision for fusion**. En sammenlægning af de to vestjyske kommuner Holstebro og Struer er rykket et skridt nærmere. Mandag udarbejdede repræsentanter fra hvert parti i begge byråd et aftalegrundlag, der indeholder vilkår og visioner for en mulig fusion. Onsdag blev grundlaget vendt i begge kommuners økonomiudvalg, og i denne uge bliver det besluttet, om borgerne skal til stemmeurnerne og afgøre, om de vil forenes. Det vil i givet fald blive i forbindelse med EU-afstemningen den 3. december. Herefter ved vi, om Danmark både mister en kommune og sit retsforbehold.

kommunen
POLITIK FRA RØDDERNE

Udgiver: Kommunen A/S, Gammel Strand 50 DK-1202 København K

Ansv. redaktør: Claus G. Theilgaard
Administrationschef: Malene Mørkbak Bruun
Redaktion: red@kommunen.dk
Telefon 3334 6069

Redaktionschef: Benjamin Holst
Redaktionssekretær:
Johan Seidenfaden

Journalister: Morten Munkholm, Knud Abildtrup, Ronja Pilgaard, Morten Uhrenholdt, Jonas Sloth Bach, Lærke Cecilie Lindegaard, Michael Kjærgård, Søren Engelbrecht, Daniel Christensen

Debat & Navne:
debatognavne@kommunen.dk

Avislayout:
Jakob Thuemoes

Korrektur:
Svend Kjems Hove

Foto: Scanpix, Polfoto, Colourbox

Salg & abonnement:
Harald Wang, tlf. 4635 5343
harald@kommunen.dk

Årsabonnement: 2.575 kr.
www.kommunen.dk/abonnement

Annoncer:
Jørgen Scheel, tlf. 2392 4401
jørgen@kommunen.dk

Henrik Eskelund, tlf. 33346062
henrik@kommunen.dk

Læsertal: 34.000 (Index Danmark/Gallup 4. kvartal 2014 + 1. kvartal 2015)

Tryk:
JYPA/OTM

Kommunen udgives på et kritisk og uvildigt journalistisk grundlag. Målgruppe: Politikere og embedsmænd i kommuner, regioner og staten samt den kommunale verdens mange interessenter og leverandører.

Udgives i samarbejde med *dknyt.dk*.

kommunen
AGORA
DKNYT

Mere inklusion i folkeskolen er en dårlig idé, mener 89 procent af de adspurgte med en husstandsindkomst på over 700.000 kroner årlig. Det betyder ikke nødvendigvis, at den øvre middelklasse ikke går ind for inklusion, mener Frank Skov, analysechef hos Cevea, der i stedet peger på de massive nedskæringer på folkeskoleområdet som den store synder. Foto: Thomas Borberg / Polfota

De rige vil ikke inkludere

Højindkomstfamilier støtter langt mindre end andre befolkningsgrupper, at flere børn inkluderes i folkeskolen. Medierne, kommunerne, folkeskolen og Christiansborg-politikerne får skylden.

inklusion

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

De slår. De sparker. De mobber. Og de andre børn vil ikke sidde ved siden af dem.

Historierne om de såkaldte inklusionsbørn er mange, og meget få er positive.

- Det er de dårlige historier, der er dominerende. Det er dem, jeg husker, siger De Radikales skoleordfører Marianne Jelved, som mener, at især medierne har et ansvar for, at de højtlønnede ikke bakker op om den øgede inklusion:

- Det ser ud, som om det er nemmere at få taletid i medierne, hvis man italesætter noget, der ligner en skandale eller en konflikt.

En ny undersøgelse, som *Kommunen* har lavet, viser, at kun 8,6 procent af danskerne med en husstandsindkomst på over 700.000 kroner om året, er enige i, at det er en god idé at inkludere flere børn i folkeskolen.

Det er 37,2 procentpoint færre end i husstande, hvor årsindkomsten er mindre end 300.000 kroner.

Hos Skole og Forældre vurderer landsformand Mette With Hagensen, at højindkomstfamilierne tager afstand fra mere inklusion, fordi de er bekymrede for, at flere børn med sociale udfordringer vil gå ud over undervisningen.

- Skolerne har en kommunikationsudfordring. De skal fortælle, at de faktisk kan løfte det faglige niveau i klassen, når børn er sammen med andre børn, som måske ikke kommer fra samme baggrund som dem selv. Både fordi der med inklusionen følger en ekstra støtte med i klassen, men også fordi der netop er fokus på forskelligheden, er det til gavn for alle børn.

Men hun forstår godt bekymringerne hos den øvre middelklasse.

- Desværre har vi oplevet, at inklusionen mange steder ikke har fungeret. Undersøgelsen her afspejler jo den virkelighed, som forældrene desværre oplever alt for mange steder.

- Men det er et problem, at det er de velstillede, som stiller sig mest utilfredse an, fordi det også er den gruppe, som har råd til at vælge folkeskolen fra. Så skoler og kommuner har en kommunikationsopgave her, hvor de skal få formidlet, hvordan inklusionen fungerer i kommunens skoler. Folkeskolen skal jo være der, hvor lokalområdets børn møder hinanden. I yderste konsekvens kan folkeskolen ende med at være der, hvor idealisterne og de, som ikke har råd til at vælge den fra, bruger. Og ikke der vores børn går, fordi vi ønsker det.

De dårlige historier

I 2010 viste en analyse af specialundervisningen i folkeskolen gennemført af et udvalg med repræsentanter fra Finansministeriet, KL og Undervisningsministeriet, at cirka 14 procent af eleverne i folkeskolen modtog specialundervisning, hvilket på landsplan kostede 13 milliarder kroner om året. Det svarer til knap 30 procent af de samlede udgifter til folkeskolen.

Analysen blev gennemført, fordi udgifterne til specialundervisning var kraftigt stigende, og ud af den sprang aftalen om inklusion, hvor flere børn med særlige behov skal inkluderes i folkeskolens almindelige undervisning, der blev indgået af et bredt flertal i Folketinget i 2012. Målet med aftalen er, at 96 procent af eleverne i folkeskolen skal modtage almindelig undervisning i 2015.

> **"Det er de dårlige historier, der er dominerende. Det er dem, jeg husker."**
> **Marianne Jelved (R), skoleordfører**

Ved skolestart i år gik 95,2 procent af folkeskolebørnene i en almindelig klasse. Det er et tigerspring i forhold til, da aftalen blev indgået.

- Der er intet belæg for, at det var det rigtige at gøre. Hverken for undervisningen eller for børnene. Alle i klassen får jo mere ud af undervisningen, når man har en integration, der fører til inklusion, siger Marianne Jelved.

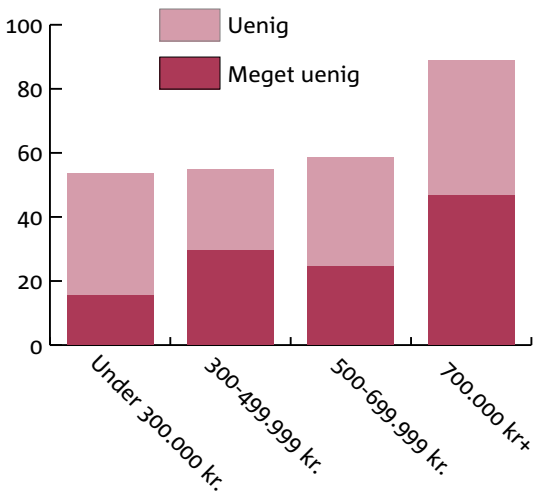
Hvor er pengene?

Frank Skov, som er analysechef i Cevea, mener ikke nødvendigvis, at den øvre middelklasse ikke går ind for inklusion, selvom 89 procent ifølge *Kommunens* rundspørge taler imod, at flere børn inkluderes. I stedet ser han massive nedskæringer på folkeskoleområdet som den store synder. Og ansvaret lægger han hos Christiansborg-politikerne.

- Den her gruppe højtlønnede er godt klar over, at inklusion er fornuftigt nok, men den måde, det bruges lige nu, er et sparetiltag ude i kommunerne. Der er ikke tale om rigtig inklusion, men om at tilbageføre elever, der har det svært i skolen, uden

"Inklusion i folkeskolen er en god ting"

Svar fordelt på husstandsindkomster

Undersøgelsen er foretaget af AB Analyse. 1150 repræsentativt udvalgte danskere over 17 år har svaret i uge 36.

Fortsættes på side 4

« Fortsat fra side 3

at det koster noget, siger han og henviser til de kommuner, der i løbet af det sidste år er kommet en tur igennem mediemøllen efter at have tilbageført elever uden at tilføre ekstra midler til de folkeskoler, som skal tage imod dem.

- Og så har man regnet med, at den i forvejen pressede lærer vil kunne klare det hele. Det har selvfølgelig skabt kaos.

40 procent i privatskole

Frank Skov har været med til at lave en undersøgelse af tilstrømningen til de frie skoler. Den viser, at der etableres stadig flere friskoler, og at flere forældre sætter deres børn over i de frie skoler. Tal fra Danmarks Statistik viser, at mere end 15 procent af alle skolebørn går i privatskole.

En undersøgelse, Politiken fik lavet i juni 2014, viser, at tilstrømningen netop er steget det seneste år, efter inklusionen trådte i kraft sammen

"Og så har man regnet med, at den i forvejen pressede lærer vil kunne klare det hele. Det har selvfølgelig skabt kaos."

Frank Skov, analysechef i Cevea

med folkeskolereformen.

- Vi har lavet nogle fremskrivninger - den slags skal man selvfølgelig være påpasselig med - men hvis den tendens, vi har nu, fortsætter, kan det se ud til, at 35-40 procent af børnene i København i 2020 vil gå på friskoler.

- Det tror jeg, man skal tage som et udtryk for, at forældre generelt ser, at folkeskolen skæres ned og udsættes for organisationsomlægninger. Det er det, man vender sig væk fra. Og jeg tror også, det er det, der kommer til udtryk, når 89 procent af forældrene taler imod inklusion. Jeg tror ikke, folk har noget imod, at der er bogligt stærke og bogligt svage i en klasse. Men de har noget imod, at folkeskolen mangler ressourcer.

Ansvaret for udviklingen lægger han hos politikerne på Christiansborg.

- I sidste ende er det dem, der bestemmer, hvor mange midler skolerne skal have. For når kommunerne skal skære to procent i budgetterne, så fylder børne- og ungeposten så meget, at de ikke kan undgå at skære på skolerne.

- Det ville undre mig meget, hvis det virkeligt er sådan, at der sidder en stor del i øvre middelklasse, der ikke ønsker en inkluderende folkeskole. Man kan ikke udelukke det, men jeg ville virkelig synes, det var ærgerligt. Under alle omstændigheder ser jeg søgningen mod friskoler og de her resultater som et resultat af, at skolerne har fået skåret for meget i ressourcerne.

DF væver i spørgsmålet om

Regeringen skal i finanslovsforhandlingerne finde flertal for at sænke kommunernes udgiftsloft med én procent årlig frem til 2019. Dansk Folkeparti vil have garantier, hvis de skal stemme for, mens KL undrer sig over partiets velfærdsløfter.

nedskæringer

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Du ved, hvad de står for, men ved du også, hvor du har dem?

Som en del af finanslovsforhandlingerne skal Folketinget stemme om de næste fire års udgiftsloft i kommunerne. Og ifølge regeringens forslag skal der her indarbejdes en automatisk nedtrapning på én procent årlig, så kommunerne hvert år får færre penge at forhandle om. Med andre ord skal regeringen nu finde flertal for det omprioriteringsbidrag, de har lovet i regeringsgrundlaget.

- Hvis Folketinget går ind nu og vedtager en nedtrapning af budgetloftet, så har de de facto trukket pengene ud af kommunerne de kommende år. Det kan være, vi kan få forhandlet nogle af dem tilbage, men vi vil stå med et valg mellem minusvækst eller stor minusvækst, forklarer KL-formand Martin Damm (V), som undrer sig over den politiske udvikling efter valget.

- Når jeg læser alle partiprogrammerne fra før valget, så står det i ingen af dem nævnt, at de vil hive 7,5 milliarder kroner ud af kommunerne, siger han.

DF kan gå med

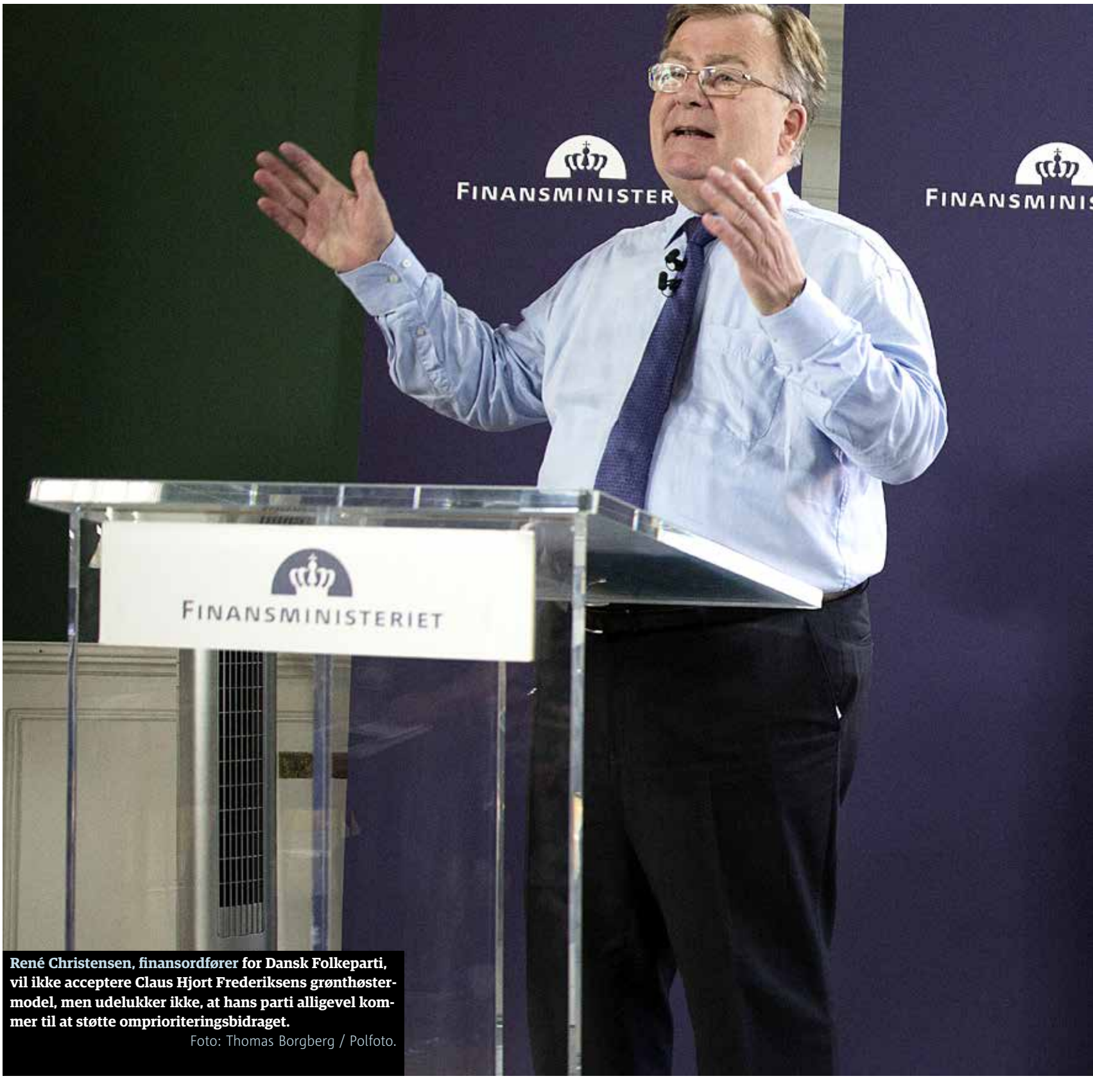
Da De Konservative og Liberal Alliance forventes at ligge på linje med V-regeringen, står Dansk Folkeparti i den grad med de afgørende mandater for, at omprioriteringsbidraget kan blive indarbejdet i udgiftslofterne frem til 2019. Men partiet vil ikke umiddelbart stemme for.

7,5 milliarder kroner. Så meget risikerer kommunerne at miste på omprioriteringsbidraget.

- Finansministeren har lagt op til, at der hvert år kommer en grønthøster og kører over de kommunale budgetter; så lægger vi pengene på lager og finder senere ud af, hvad de skal bruges til. Den model godtager vi ikke, forklarer finansordfører René Christensen, som dog samtidig åbner op for, at hans parti alligevel kan ende med at stemme for forslaget.

Men det kræver to garantier fra regeringen om, hvordan pengene skal findes i kommunerne, og ikke mindst hvor de skal bruges i den anden ende.

- Hvis man overhovedet skal spare én procent, og det er vi kritiske overfor, så skal vi også gå ind og tage et politisk ansvar for, hvordan det bliver gjort, uddyber René Christensen, der med sin erfaring fra byrådet i Guldborgsund har et bud på, hvor der blandt andet kan hentes penge.

René Christensen, finansordfører for Dansk Folkeparti, vil ikke acceptere Claus Hjort Frederiksens grønthøstermodel, men udelukker ikke, at hans parti alligevel kommer til at støtte omprioriteringsbidraget.
Foto: Thomas Borgberg / Polfoto.

omprioritering

”Når jeg læser alle partiprogrammerne fra før valget, så står det i ingen af dem nævnt, at de vil hive 7,5 milliarder kroner ud af kommunerne”

Martin Damm (V), formand for KL

- Vi kan for eksempel se på det kæmpe bureaukrati, der er skabt med indlæggelser og genindlæggelser, og hvor regionerne udskriver regninger til kommunerne, som de så sender tilbage. Hvis vi kunne få det delt bedre op, så kunne vi spare nogle administrative kræfter der, foreslår DF's finansordfører.

Velfærdsløfter brydes

I KL har formand Martin Damm svært ved at se nogen forskel på, om Dansk Folkeparti har garantier eller ej for kommunernes økonomi.

- Hvis de stemmer for omprioriteringsbidraget i de kommende år, så stemmer de samtidig for beskæringer af kernevelfærden. Længere er den ikke, siger venstremanden og understreger, at Dansk Folkeparti burde stå for et forslag, der hvert år hæver udgiftsloftet for kommunerne, hvis de ikke vil løbe fra deres valgløfter.

- Det er ikke os, der har sagt, at vi skulle have flere penge. Men det er vi blevet lovet i valgkampen, forklarer Martin Damm.

René Christensen ser det dog som en logisk konsekvens, at Dansk Folkeparti ikke kan få sine velfærdsønsker opfyldt.

- Der er dele af regeringens parlamentariske grundlag, der gerne ser minusvækst i det offentlige. Og det er desværre ikke sådan, at Venstre-regeringen kun skal finde støtte hos Dansk Folkeparti for at få flertal, forklarer han.

Læs også ‘Venstres 100 løfter’ på side 16-18

Ikke et ord om konkurrence-udsættelse i finansloven

Sidste år kunne Venstre finde halvanden milliard kroner ved at konkurrenceudsætte flere kommunale opgaver. Men i deres finanslovsforslag for 2016 er det punkt slet ikke nævnt. Tingene er gået hurtigt efter valget, lyder finansministerens forklaring.

udbudskrav

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

Spørg mere om prisen, lød opfordringen fra Venstre til kommunerne, da de sidste år fremlagde deres modsvar til SR-regeringens finanslovsforslag for 2015.

Partiet mente, at man med en tillægsaftale med kommuner og regioner kunne finde 1,5 milliard kroner ved at konkurrenceudsætte flere offentlige opgaver. Men hverken i sommerens økonomiaftale eller i det netop fremlagte finanslovsforslag for 2016 lægger Venstre nu op til at finde det ellers ganske betragtelige pengebeløb, de altså selv mente de kunne finde sidste år.

- Tingene gik meget hurtigt på grund af det sene folketingsvalg. Normalt laver man en kommuneaftale i maj eller juni måned, men på grund af valget skred hele den planlægning, og vi måtte hurtigt lave en kommuneaftale i juli måned, hvor vi stadig har udestående spørgsmål, som vi diskuterer løbende, fortalte finansminister Claus Hjort Frederiksen (V), da *Kommunen* spurgte til, hvorfor forslaget ikke er på bordet nu.

Finansministeren gav nemlig selv til pressemødet om finanslovsforslaget udtryk for, at der måtte skæres til og styres stramt for at få plads til nye prioriteringer.

Der kommer en plan

Under den tidligere VK-regering var der skrevet måltal for konkurrenceudsættelse ind i de årlige økonomiaftaler med kommunerne. En metode, som SR-regeringen afskaffede til glæde for KL, og siden har kommunerne faktisk fortsat øget graden af konkurrenceudsættelse år for år. I Venstres regeringsgrundlag er der dog alligevel lagt op til en decideret plan for at sende flere opgaver i udbud.

- Det er en konstant diskussion, vi vender tilbage til. Og for os er det afgørende, at vi får nogle måltal, som man kan styre udviklingen efter, fortalte Claus Hjort Frederiksen ved pressemødet i Finansministeriet.

Han vil heller ikke udelukke, at et udbudskrav bliver lagt oven i omprioriteringsbidraget i de kommende års økonomiaftaler.

- Selvfølgelig skal vi altid være opmærksomme på, hvordan pengene bruges bedst alle steder. Og mere konkurrenceudsættelse er en af metoderne til at få mere ud af pengene, lød det.

Finanslovsudspil tyder på et rent blåt forlig

strategi

Af Jarl Cordua
Vært på Radio24syv

”Fra Dansk Folkeparti har man spillet ud med krav om løfter om en 'ældremilliard'. Og det er der allerede lagt op til i udspillet. Men regeringen indregner også udgifter til 15.000 nye flygtninge næste år. Det er næppe noget, der vækker jubel i DF”

Flygtningekrisen har nærmest helt stjålet billedet fra det, som normalt plejer at være dansk politiks helt store emne, nemlig regeringens forslag til næste års finanslov. En sag, der handler om fordeling af cirka 1100 milliarder kroner, men hvor hundeslagsmålet blandt de politiske partier i virkeligheden handler om at flytte rundt på ganske få milliarder kroner. Med andre ord skal prioriteringerne se ud af noget, der dels viser regeringens farve, dels virker indbydende på de partier, som kunne tænkes at gå med i et forlig. Og i år er de færreste i tvivl om farven: Den er blå.

Den første finanslov efter valget lægger op til, at regeringen får sin finanslov igennem med sit parlamentariske grundlag, det vil sige de øvrige tre partier i blå blok. Imidlertid har de tre partier hver især forskellige politiske prioriteringer, og umiddelbart er der lagt en gulerod ud: Accepterer partierne udspillet, så må de være med til at prioritere 1,7 milliard kroner de næste fire år. Vil man derimod ikke være med til at kradse pengene ind, så får man heller ikke æren eller glæden af at ”omprioritere” dem til de gode formål, som regeringen allerede har øremærket, og andre ting.

6,6 milliarder skal spares

Er forslaget radikalt anderledes end tidligere finanslove? Det kan man ikke sige. Der skal spares 6,6 milliarder kroner, og det er beskedent set i lyset af det store budget. De besparelser, der er på velfærd, er naturligvis iøjnefaldende, men billedet nuanceres af, at regeringen samtidig vil bruge 2,4 milliarder kroner ekstra på sundhedsområdet samt en halv milliard kroner til særlig udsatte. Mere entydigt er det med regeringens prioriteter med hensyn til miljø og klima, hvor man for eksempel fjerner NOx-afgift og afgiftsfritagelse på elbiler.

Regeringen prioriterer desuden væksttiltag, der skal stimulere til mere privat virksomhed og investeringslyst - også udenfor byerne. Det sker ved at realisere Venstre-valgløfter som det nye boligjobfradrag og en stribe skattelettelser til erhvervslivet, herunder en lettelse af beskatningen af generationsskifter. Det kendetegner også klassisk borgerlig politik.

Der lægges op til et budget, der holder sig lige knap indenfor de økonomiske rammer, som Danmark - selvom vi ikke har indført euroen som betalingsmiddel - har forpligtet sig til at følge i EU. For eksempel må budgetunderskuddet højst være på 3 procent af BNP. Regeringen regner med 2,8 procent til næste år. Det vil sige lige til grænsen.

Claus Hjorts "buffer"

Generelt er udspillet stramt med hensyn til de offentlige finanser, hvilket er i fin tråd med det, som Venstre også lovede i valgkampen omkring nulvækst. Men holder det billede, når DF til sin tid under forhandlingerne får indrømmelser? Man skal også lægge mærke til, at finansminister Claus Hjort Frederiksen opererer med en ”buffer” på to milliarder kroner i forhold til EU's krav. Det er næppe den eneste ”buffer” i budgetudspillet, når forhandlerne træder ind i Struensee-værelset i Finansministeriet for at lægge arm om budgettet.

De Konservative har siden valget skærpet profilen især på tre områder: mere miljø, mere ulandshjælp og stop for grundskyldsstigningerne. Man vil ikke skære i miljøinvesteringerne eller ulandsbistanden. Regeringen lægger dog op til at skære i en række miljøafgifter, blandt andet NOx-afgiften, samt hele 3,5 milliarder kroner i ulandsbistanden. Navnlig det sidste kolliderer med De Konservatives ønsker. Dertil kommer, at K står meget stejlt på, at grundskyldsstigningerne skal stoppes. Det sidste er meget dyrt, og umiddelbart er der slet ikke lagt op til indrømmelser til K's nye mærkesager.

Nul indrømmelser til K

Spørgsmålet er, om K kan hente støtte fra Liberal Alliance, der forud for finanslovsforhandlingerne har været meget neddæmpede i kravene. Også på kravet om lettelse i topskatten. Formentlig fordi man har en klar forventning om indrømmelser ved forårets indkomstskatteforhandlinger.

For Dansk Folkeparti har man spillet ud med krav om løfter om en ”ældremilliard”. Og det er der allerede lagt op til i udspillet. Men regeringen indregner også udgifter til 15.000 nye flygtninge næste år. Det er næppe noget, der vækker jubel i DF.

Der, hvor man med sikkerhed kan se en bred aftale, er, at der skal bruges flere penge på politiet og formentlig også til forsvaret.

Det bliver i al fald spændende at se, hvor besværlige forhandlingerne kommer til at forløbe i år med kun ét regeringsparti og tre mulige finanslovspartnere.

Ordførerne

Kommunalordførerne skriver på skift om aktuelle politiske mål, udfordringer og sager. I denne uge **Jan E. Jørgensen (V)**

OMPRIORITERINGS-PULJEN

Det nye ord, som er blevet sagt flest gange på landets rådhuse i de seneste uger, er utvivlsomt "omprioriteringspuljen". Og jeg er meget bevidst om, at omprioriteringspuljen ikke er populær i mange kommuner. Nok snarere det modsatte.

Hvorfor har regeringen fundet det nødvendigt med en omprioriteringspulje? Det er, fordi vi gerne vil omprioritere - og fordi vi gerne vil have muligheden for at omprioritere på tværs.

Hjemme hos os har vi en fælleskonto i banken. Og så har min hustru og jeg hver vores konto. Vi har en budgetkonto til faste udgifter og en opsparingskonto, som mest bruges til ferier. Som udgangspunkt ejer jeg de penge, der står på min egen konto - men hvis vi har brugt mere på sommerferien, end der stod på opsparingskontoen, så skal underskuddet jo dækkes. Det sker fra vores to individuelle konti. Vi kan også fjerne nogle af de faste udgifter, så der bliver overskud på budgetkontoen, som kan bruges til at dække et underskud på opsparingskontoen. Der er nemlig ikke helt vandtætte skotter mellem de forskellige konti, for vi er en familie.

Samfundet kan vel godt sammenlignes med en familie. Ikke med far, mor og børn, men med kommuner, regioner og ministerier. Bestem selv, hvem der er hvad.

I ministerierne har man i mange år været vant til at skulle omprioritere indenfor budgetterne - med undtagelse af forskning og kultur. Og kommunerne imellem sker der også en omprioritering - det hedder udligning. Kommuner, der får mindre udgiftsbehov, skal betale til de kommuner, der får større udgiftsbehov. I den enkelte kommune omprioriterer man også - fra ældre til børn - fra støjsvag asfalt til cykelstier - fra biblioteker til tandpleje.

Nu udvides princippet om omprioritering til at gælde på tværs i hele familien Danmark. Alle - også regioner, kommuner, kulturen og forskningen - skal aflevere til en omprioriteringspulje. Det giver os mulighed for at gøre mere på ét område, hvor der er behov. I år er det blandt andet sygehusene og politiet, der får flere penge, fordi behovet her er ekstraordinært stigende.

"Samfundet kan vel godt sammenlignes med en familie. Ikke med far, mor og børn, men med kommuner, regioner og ministerier. Bestem selv, hvem der er hvad."

Politiet har - for mange år siden - været kommunalt. Hvis det stadig havde været kommunalt, så ville politiet ikke kunne få flere penge fra staten, hvis der ikke kunne omprioriteres på tværs. Nu er politiet ikke længere kommunalt, men statsligt - og en omprioriteringspulje giver således mulighed for at overføre penge fra kommunerne til politiet. Eller for den sags skyld fra forskning, kultur eller regionerne. Hvis ældreplejen løftes, så kan kommunerne omvendt få penge fra omprioriteringspuljen - som stammer fra staten og regionerne. Det kan med andre ord gå begge veje - og det er vel rimeligt nok.

Jeg er selv medlem af en kommunalbestyrelse - på Frederiksberg. Jeg ved, at det ikke er nogen nem opgave at finde 1 procent i budgettet. Jeg anerkender de svære beslutninger, som skal træffes i mange kommunalbestyrelser. De nødvendige besparelser kan ikke klares alene ved at spare på blinkende bænke og bycykler. Hos os på Frederiksberg kan opgaven ikke løses alene ved effektiviseringer. Vi er også nødt til at reducere serviceniveauet. Men det kan lade sig gøre. Der er trods alt 99 procent af budgettet tilbage.

Kommenter klummen på kommunen.dk

Jan E. Jørgensen, MF, er social- og indenrigsordfører for Venstre

Carl Christian Ebbesen (DF) er klar til et opgør med markedsreguleringen af boligsammensætning i storbyerne sammen med S.
Foto: Peter Hove Olesen / Polfoto

DF-borgmester opfordrer S til boligaftale

Kultur- og fritidsborgmester Carl Christian Ebbesen (DF) vil gerne sikre en blandet boligfordeling i hovedstaden. Derfor ser han gerne, at Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti fejer regeringens boligudspil af forhandlingsbordet og skaber en anden aftale.

markedskræft

Af Morten Munkholm
munkholm@kommunen.dk

3.600 almene boliger i farezonen. Det er ifølge overborgmester Frank Jensen (S) scenariet, hvis Dansk Folkeparti sammen med resten af blå blok bliver enige om at skrotte den 'billig bolig-lov', rød blok indførte sidste år.

Men det er en vild overdrivelse, mener organisatorisk næstformand i Dansk Folkeparti, Carl Christian Ebbesen, der som kultur- og fritidsborgmester i København selv har været med til at vedtage flere almene boligprojekter sammen med de røde partier i kommunen. Han mener, at Socialdemokraterne bør gå pragmatisk til værks i stedet for at deponere deres handlekraft hos Lars Løkke Rasmussen (V).

- Det kunne være interessant, hvis de ville gå i dialog med os om at lave en lov på området, som i højere grad imødekommer det her med, at den ekspropriationslignende lov bliver fjernet, siger han og understreger, at det kun er reglen om, at kommunen kan påtvinge en grundejer at bebygge 25 procent af en grund med almene boliger, som Dansk Folkeparti er imod.

- Den anden del af lovgivningen, der handler om, at man kan bruge skattefinansierede penge til at købe en grund og stille den til rådighed for almene boliger, er stadig en idé, som vi arbejder for at kunne bevare, forklarer Carl Christian Ebbesen.

Splid om de 25 procent

Dansk Folkeparti stemte sammen med de andre blå partier imod regeringens 'billig bolig-lov' sidste år, og derfor kan det heller ikke komme bag på Socialdemokraterne, at de ikke går ind for den, mener partiets boligordfører Merete Dea Larsen.

Men trods partiets modstand mod 25-procents-reglen ser Carl Christian Ebbesen gerne, at kommunen beholder de andre muligheder i lovgivningen for at regulere det københavnske boligmarked.

- Det giver god mening at have en sammenhængende by, hvor der ikke er områder, som almindelige mennesker ikke har råd til at bo i. Det er også vigtigt, at de almene boliger ikke samles i klumper, for så ender de ofte med at blive udsatte boligområder, siger kultur- og fritidsborgmesteren, der samtidig opfordrer Socialdemokraterne til at lave en boligaftale med Dansk Folkeparti, så den ikke skal forhandles alene med blå blok.

- Regeringen, De Konservative og Liberal Alliance har meldt klart ud, at de ikke ønsker blandet boligbyggeri i storbyerne. De går ind for fuld markedsregulering. Det mener vi ikke, for vi kan godt se, at grundpriserne nogle steder bliver så høje, at vi bliver nødt til at sikre almene boliger i området, forklarer Carl Christian Ebbesen.

"De er ikke kommet med noget som helst forslag, der kan erstatte vores forslag om de 25 procent. De er hoppet ned i lommen på Lars Løkke, og de rammer deres egne vælgere ved at fjerne mulighederne for at bygge flere almene boliger."
Jan Johansen (S), boligordfører

S mangler forslag

DF-borgmesteren ser gerne et forlig med de røde partier, der udover at bevare muligheden for, at kommuner kan købe byggegrunde, også udvider mulighederne med en række andre værktøjer. Hos Socialdemokraterne på Christiansborg får DF-borgmesterens udmelding dog en lunken modtagelse.

- De er ikke kommet med noget som helst forslag, der kan erstatte vores forslag om de 25 procent. De er hoppet ned i lommen på Lars Løkke, og de rammer deres egne vælgere ved at fjerne mulighederne for at bygge flere almene boliger, siger boligordfører Jan Johansen (S), som slet ikke kan forstå, hvad problemet med reglen om de 25 procent skulle være.

- De går og siger, at det minder om ekspropriation, men lovgivningen er beregnet til at virke fremadrettet. Der er ikke nogen grundejere, der bliver tvunget til at sælge dele af deres grunde til almene boliger, og der er ikke nogen, der mister andet end fiktive penge, forklarer socialdemokraten.

Han har derfor ikke noget imod at hive DF op af Løkkes lomme og lave en aftale, men det kræver, at der kommer noget konkret på bordet.

- Indtil videre har de bare bombastisk meldt ud, at de ikke går ind for vores forslag. Det er dem, der skal rykke sig og komme med nye forslag - ikke os, siger Jan Johansen.

Civilcourage fra Syrien til Rødby

Af Haifaa Awad

Haifaa Awad er læge, debattør og forfatter med syrisk baggrund. I 2013 arbejdede hun på et felthospital i det nordlige Syrien, hvorfra hun berettede om sit liv i serien "En læges dagbog fra Syrien", der blev bragt af Information og senere udgivet som e-bog.

ILLUSTRATION: IB KJELDSMARK

På Hovedbanegården summede det af liv. Unge i et hektisk virvar koordinerede med hinanden. Ældre ægtepar stod på sidelinjen og kiggede på, imens de ventede på deres tog til Esbjerg. De unge spinnede rundt og rundt. Togene kom ind og ud.

Sociale medie-notifikationer bimlede rødt. Rødt-rødt-rødt.

Whatsapp-beskeder svirrede i luften. "Hvor er der en arabisk tolk? Hvem har billetpenge?"

Rødbyfærgens indsejling i havnen vækkede Danmarks befolkning. Da færgen lagde til på dansk grund, blev vores opfattelse af et distanceret flygtningebegreb til en håndgribelig forståelse, der krævede solidaritet.

Da de syriske flygtninge landede på dansk jord og bevægede sig på vores motorveje, lagde et tæppe af overrasket forundring sig over landet.

De er her, var ordene på forsiden af en dansk avis. Hvor skulle de ellers være, spurgte jeg mig selv. Vi vidste jo godt, at krigen i Syrien havde stået på i 4,5 år. Vi vidste godt, at de også havde været her, før rampelyset oplyste Rødby.

Breaking news

Jeg husker, hvordan jeg i målløshed så min telefon ringe og ringe. Der var brug for en læge på Hovedbanegården. Der var brug for koordinatorer.

En ting var den aktivistiske iver, der blomstrede for øjnene af os alle.

En anden var den politiske lammelse, der udspillede sig.

For alle vores sociale fora havde overhalet vores politikere indenom.

I en tidslomme af tavshed fra Christiansborg begyndte mennesker fra alle socialklasser, fra alle baggrunde og i alle aldre at koordinere en indsats for en tryghedskorridor igennem Danmark. Tryghedskorridor- selve ordet giver gåsehud i skrivende stund.

Adresser på personer, der ville indlogere flygtninge, væltede ind til den koordinerende gruppe på Whatsapp. Mobilepay-numre til billetsponsorat til Sverige blev slynget ud. Og som ugen skred frem, måtte politiet selv tage beslutningerne i egen hånd i mangel på kommandoer og lade flygtninge søge asyl der, hvor de ville. I overensstemmelse med konventionerne.

På flugt fra krig gik mænd, kvinder og børn på vores motorveje. De havde ikke tænkt sig at søge asyl i Danmark.

Ved siden af vandrede det danske politi.

Et par hundrede flygtninge kom altså til landet i løbet af de første par dage, efter medierne spærrede øjnene op for Rødby.

Staten Danmark lukkede akut sine grænser til Tyskland. Medier slog alarm med Breaking news. Men det eneste rigtige Breaking news bag en flygtningestrøm, der hele tiden havde været i Danmark var, at danskerne breakede den politiske passivitet.

Opinionsmålingerne tacklede den politiske stilstand hårdt, imens den politiske fumlen trådte tydeligere frem. En politisk stilstand, der indtil nu er karakteriseret af fumlende og famlende folkevalgte, der ikke aner deres levende råd. For levende råd kræver statsmandskab og i denne tid et opbrud med vort gængse politiske system og dets opdeling.

Et arabisk løvebrøl

Da danskernes opinionsmålinger markerede et skift, var statsmænd en dyr mangelvare.

Dette så vi i partilederrunden, hvor alle partiledere febrilsk flakkede i blikket. De krydsede klinger, men blev enige om ikke at gøre det. Håndtryk foran kameraet imellem Enhedslisten og Dansk Folkeparti lignede mere og mere en desperat krampetrækning.

Men på gaden var historien en helt anden. Her var håndtrykkene reelle, broderlige og bød velkommen.

Det danske civilsamfund eksploderede i

"Jeg husker, hvordan verden blev vækket af et arabisk løvebrøl af dimensioner, som fik jorden til at ryste under den arabiske verdens ledere."

Venligboere i biler, der krydsede grænsen til Tyskland med mad og tøj. I læger, der koordinerede indsatsen på Hovedbanegården.

Jeg havde set dette en gang før.

Jeg havde set den eksplosion før, da Twitter og Facebook kanaliserede de arabiske unges frihedskamp i 2011.

Fra Tunis til Benghazi og helt til Tahrirpladsen.

Jeg husker, hvordan verden blev vækket af et arabisk løvebrøl af dimensioner, som fik jorden til at ryste under den arabiske verdens ledere.

Den ulmende og undertrykte vrede over socioøkonomiske forhold, over politisk undertrykkelse og stagnation i alle dele af samfundet havde fundet sig en kanal: Borgernes samling på gaden.

I flere år har europæiske initiativer målrettet den arabiske verden forsøgt at forme civilsamfundet i Mellemøsten og Nordafrika. Jeg har været med i utallige projekter, der skulle opbygge interkulturel dialog. Interreligiøs dialog.

Projekter, der også skulle facilitere en demokratiforståelse hos unge i Mellemøsten.

Ideen om, at konstruktiv og fredelig samfundsforandring kunne skabes gennem NGO-arbejde, er virkelig god.

Flere unge i Mellemøsten knyttede kontakter og venskaber ved vores projekter. Inspirationen og dialogen var gensidig. Flere gange følte jeg, at vi gjorde verden til et bedre sted. Flere gange gav arabiske unge udtryk for, hvor ærgerligt det var, at køerne foran de vestlige ambassader i deres lande voksede og voksede.

De unge arabere var på vej væk, forsøgte at komme til Europa eller USA i jagten på en fremtid. Væk fra en høj arbejdsløshed, fra fattigdom og en sump af ødelagte drømme.

Selvsamme unges frustrationer tog flere år efter under det arabiske oprør form af et løvebrøl.

Her var unge i nogle af verdens mest undertrykkende diktaturer gået på gaden i fredelige marcher for at sige stop.

Ligeså gjorde det sig gældende i Syrien i marts 2011.

Hvad de unge i bar overkrop med fredelige protester bad om, var de selvsamme værdier, vi havde håbet at inspirere dem til med vores ikke-statslige projekter. Ideer, vi da ikke kunne bakke dem op med, da vi besluttede os for ikke at beskytte dem imod regimets nedslagtning af borgerne.

De brølede for demokrati, lighed og frihed. De blev beskudt i diktaturets, undertrykkelsens og ildens navn. Vi så på.

Civilbefolkningen fortsatte sin indædte kamp i Syrien. Unge mobiliserede sig i lokale komiteer i byer over hele landet. Frivillige medieaktivister spyttede grusomme videoer ud til hele verden, der viste massive overgreb og massakrer. Læger organiserede sig for at evakuere sårede og blev selv systematisk nedslagtet. Musikere arrangerede demonstrationer, men endte med at få halsen skåret over.

Overalt var der et omfavnende fællesskab, der bredte sig langt udover landets grænser. Det inspirerede enhver syrer i eksil som mig selv til at bakke op.

Indsættelsen af hæren til at bekæmpe landets civilbefolkning fik drabstallene til at eksplodere. Disse drabstal transformerede fredelige protester til væbnet oprør i selvforsvar.

Man skulle tro, at det syriske blodbad, der har udspillet sig de seneste 4,5 år, havde drænet civilsamfundet for håb.

Man skulle tro, at det internationale samfunds tavshed, der lod de unge syrere alene om at drukne i deres eget blod, ville slukke oprørets gnist i det lange løb.

Det bedrøvelige resultat er, at handlingstomrummet nu er fyldt ud af ekstremistiske grupper, der sikrer de civile relativ sikkerhed, men også massiv undertrykkelse i en ny form.

White Helmets

Men der er også en opløftende tendens. For den fredelige indre kamp for en forandring, for et bedre Syrien, finder stadig sted.

Kampen, der er usynlig i krigsdækningen, gemmer sig bag drabstallene.

Den gemmer sig i øjnene på en ung mand, som mistede en ven i et af regimets torturkamre. Eller i panden på en kvinde, som mistede sin mand ved ISIS' vilkårlige nedslagtninger.

Der er i Syrien på trods af krigen et civilsamfund, som forsøger at holde på de få trævler af en drøm. Her vil jeg trække et fantastisk initiativ frem i lyset.

White Helmets er en gruppe civile mænd og kvinder, som er Syriens first responders - det vil sige førstehjælpere - når der foregår massive nedslagtninger af civile.

På tværs af religiøse, etniske og politiske skel bjærger de civile ud fra ruinerne efter tøndebombe angreb. Sammen med massevis af andre civile frivillige giver de håbet tilbage om et Syrien, der en dag kan opbygges af dets unge.

Indtil den dag kommer, drømmer de om, at nogen vil stoppe det luftvåben, der daglig går efter at bombe de tættest befolkede områder. Efter bagerier, skoler og hospitaler.

Der er stor forskel i konteksten imellem de frivillige på Hovedbanegården og dem i Syrien.

Dog er er der flere ting, som de på nobel vis har til fælles.

Ønsket om at hjælpe i et tomrum, som ingen andre har besat.

Det er nobelt og modigt at turde række hånden ud.

White Helmets løber en massiv risiko hver dag, de risikerer at blive bombet af Assads luftvåben.

De frivillige i Rødby og på Hovedbanegården risikerer at blive anmeldt for smugling.

Ikke desto mindre er det denne civilcourage, der forgylder historiebøgerne.

Folketinget åbner

Debatkulturen har udviklet sig negativt, arbejdspresset er blevet større og Folketingets arbejdsform er generelt forældet, lyder kritikken fra eksperter og tidligere medlemmer. Imens vokser politikerleden i befolkningen.

parlamentarisk

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

I denne uge åbner Folketinget. Der er kommet nye folketingsmedlemmer og ny regering, men det danske demokratis udfordringer er de samme som før sommerferien. En rundspørge, som *Kommunen* har lavet blandt de folketingsmedlemmer, der har indstillet karrieren og valgt ikke at genopstille ved det seneste valg, viser, at der er behov for nytænkning af dialogen og arbejdsformerne i Folketinget.

Ni ud af ti mener, at den politiske debatkultur er blevet værre, og syv ud af ti mener, at politikerne har fået markant mindre tid til at sætte sig ind i det politiske arbejde i den tid, de har siddet i Folketinget.

Et af de tidligere folketingsmedlemmer, der har oplevet udviklingen gennem mange år, er Ole Sohn, der blev valgt for 17 år siden. Siden han annoncerede, at han ikke ville genopstille, har han oplevet Folketinget mere som iagttager end deltager. Og han er ikke imponeret.

- Forsøget på at finde fælles løsninger drukner i forsøget på at finde fejl hos hinanden, og folk er dødtrætte af, at politikerne bare råber og skriger ad hinanden og laver benspænd, alt imens de kan se, at der er store udfordringer, som skal løses. Der er ingen, der har glæde af den kultur, der har udviklet sig, siger Ole Sohn.

Tallene taler for sig selv. Siden 2009 er danskernes tillid til de politiske partier dykket støt. Dengang stolede seks ud af ti på de politiske partier, mens fire ud af ti ikke havde tillid til dem. Nu er det lige omvendt, viser de nyeste tal fra Eurobarometer. I samme periode er mistilliden til både Folketinget og regeringen også vokset i Danmark.

9

ud af ti af netop afgåede folketingsmedlemmer mener, at den politiske debatkultur er blevet værre i løbet af deres tid på Christiansborg.

Pilen peger ud og ind

Om udviklingen skyldes et stadig hurtigere medielandskab, hvor der ofte hverken er plads til refleksion eller nuancer, eller en politisk profileringstrang, der overdøver dialogforsøg med unuancerede udmeldinger, er der delte meninger om. Men blandt de afgåede folketingsmedlemmer er der ikke i tvivl om, at politikerne bærer en stor del af ansvaret. Otte ud af ti er enige i, at politikerne bærer hovedansvaret for udviklingen i den politiske debatkultur, mens kun hver femte mener, at politikerne generelt forsøger at være konstruktive og fokusere på resultater frem for proces, når de indtager talerstolen i folketingssalen.

- Man diskuterer meget sjældent fakta. Problemet er, at ingen gider at tage stilling til substansen, og derfor bliver det de politiske kommentatorer og den politiske personkamp, der dominerer. På den måde dræber man den politiske debat i Folketinget, siger Eyvind Vesselbo.

I rundspørgen svarer syv ud af ti, at der er behov for, at politikerne i højere grad afholder sig fra at finde fejl hos og lægge fælder for deres politiske modstandere. Og der er ingen andre end politikerne til at tage det første skridt mod en bedre debatkultur, mener Ole Sohn

- Det skal starte hos det enkelte folketingsmedlem, og partierne skal have en intern diskussion af, om det er det rigtige, at man laver tæskehold, der udelukkende arbejder på at finde fejl ved modstanderne, siger han.

Forældet parlament

At den politiske debatkultur har udviklet sig i en negativ retning, er professor i statskundskab ved Københavns Universitet, Tim Knudsen, helt enig i. Politikerne har sværere ved at trænge igennem til medierne, og den hurtige nyhedsdækning har gjort det nemmere at blive set, hvis man melder unuanceret og bastant ud. Men det skader det politiske arbejdsmiljø, mener han.

- Jeg tror generelt, at der er en afmagtsfølelse hos mange menige folketingsmedlemmer, som giver sig udslag i frustrationer og ubehagelige konfrontationer. Det eneste, man får ud af det, er, at der opstår øget fjendtlighed mellem politikerne, siger Tim Knudsen.

Han mener ikke, at de redskaber, som Folketinget giver de folkevalgte til at udføre deres politiske arbejde, er gode nok. Dér er der hårdt brug for nytænkning.

- Folketinget virker generelt forældet. Det er ikke fulgt med i udviklingen, og det er ikke et moderne parlament, siger Tim Knudsen. Han mener, der er behov for nytænkning af forholdet mellem folketing og regering og centraladministration og en bred vifte af konkrete tiltag.

Selv peger han på flere høringer, lukkede samråd og undersøgelseskommissioner, der ikke kan nedlægges. Men de tiltag kræver et stærkt lederskab fra Folketingets formand, og det tvivler Tim Knudsen på Pia Kjærsgaard kan indfri.

- Jeg tør næsten ikke stille det retoriske spørgsmål, om vi nu har fået en formand, der er i stand til at tænke i sådan nogle baner, siger han.

Spørgsmål som svar

På det strukturelle niveau er der behov for at kigge på, om rammerne for det politiske arbejde er gode nok. Særlig de åbne samråd, som man besluttede at transmittere live for at øge gennemsigtigheden og få en mindre politisk arena, end folketingssalen er, har udviklet sig til en slagmark for åben skærm. Otte ud af ti afgåede folketingsmedlemmer mener, at antallet af åbne samråd er blevet så stort, at det er en ulempe for den politiske arbejdsproces, viser *Kommunens* rundspørge. Ole Sohn kalder de åbne samråd for 'det rene tidsspilde', og Tim Knudsen mener, at man kan se antallet af sam-

"Jeg tror generelt, at der er en afmagtsfølelse hos mange menige folketingsmedlemmer, som giver sig udslag i frustrationer og ubehagelige konfrontationer. Det eneste man får ud af det er, at der opstår øget fjendtlighed mellem politikerne."

Tim Knudsen, professor i statskundskab ved Københavns Universitet

Om rundspørgen

Rundspørgen er sendt til de 30 folketingspolitikere, der valgte ikke at genopstille ved det seneste folketingsvalg. En tredjedel har svaret på rundspørgen, og det er kun Dansk Folkeparti, der ikke er repræsenteret. Rundspørgen er udsendt i august.

Tidligere MF'ere kritiserer debatkultur

I foråret bragte *Kommunen* interviews med en lang række folketingspolitikere, der valgte ikke at genopstille. Her er nogle af deres kritikpunkter om det politiske arbejdsmiljø.

Alt, hvad man oplever i salen, i aviserne, eller når man tænder for sit tv, er mere polariseret, end godt er. Vi er selv skyld i meget af det, og folk polariserer debatten for at blive set og hørt. Hvis vi var enige om at ændre det, kunne vi gøre det."

Jeppe Mikkelsen (R)

i minus

Ved Folketingets åbning i 2014 gik Mogens Lykketoft forrest, men i år bliver det den nye formand Pia Kjærsgaard. Og spørger man de afgående MF'ere, så skorter det ikke på udfordringer for Lykketofts efterfølger: Ifølge Ole Sohn plages tinget af en uforsonlig kultur, hvor fælles løsninger drukner i forsøg på at spænde ben for hinanden.
Foto: Jonas Olufson / Polfoto

7

Syv ud af ti netop afgåede folketingsmedlemmer mener, at politikerne har fået markant mindre tid til at sætte sig ind i det politiske arbejde.

"Der er en kultur, hvor man forventer at få svar med det samme, og jeg mener meget alvorligt, der er behov for at gøre op med den kultur, for det nedsætter kvaliteten af det politiske arbejde.

Charlotte Dyremose (K)

"Man fokuserer så meget på at få magten eller beholde den, at man glemmer, at man er valgt for at tjene folket. Det er løbet løbsk."

Eyvind Vesselbo (V)

rådsspørgsmål som et 'afmagtsbarometer', der indikerer politikernes frustration over ikke at kunne trænge igennem.

- Åbne samråd bliver meget ophedede og udvikler sig til nogle meget ubehagelige seancer, hvor man kan få det indtryk, at det for enhver pris gælder om at slagte en minister, siger Tim Knudsen, der også peger på, at antallet af §20-spørgsmål til ministrene er mangedoblet over årene. I folketingsåret 1953-54 blev der stillet 60, mens antallet i 2005-06 nåede sin hidtidige rekord på 7.342.

- Måske er det i mangel af andre muligheder, at man overforbruger de spørgsmål, siger Tim Knudsen.

Dogmer for bedre debat

I Alternativet er netop kampen for en bedre politisk debatkultur blevet til en særskilt mærkesag, som ifølge Uffe Elbæk var en af de store årsager til partiets overraskende succes ved folketingsvalget. Nu starter hverdagen på Christiansborg, og den tidligere kulturminister håber, at hans partifæller kan være med til at gå forrest. Konkret har partiet opstillet seks dogmer for deres tilgang til diskussionerne i salen, udvalgene og i medierne.

Vi vil gøre opmærksom på både fordele og ulemper, lytte mere, end vi vil tale, og indrømme det, hvis vi har taget fejl og når vi ikke kan svare på et spørgsmål, lyder det blandt andet. Den konfrontatoriske tilgang skyldes, at det langt hen ad vejen har handlet om at vinde gladiatorkampen på tv eller i salen for at vinde vælgere, mener Uffe Elbæk. Og tiden er moden til forandring, mener formanden.

- Det, der vil få tingene til at se anderledes ud, er, at vælgerne ikke orker det. Det er ved at gå op for flere politikere på tværs af partierne, at vælgerne kobler ud. Det er på grund af vælgerne, at vi bliver nødt til at snakke sammen på en anden måde, siger Uffe Elbæk. Ifølge ham er det største problem samspillet mellem politikere og medier. Lige så snart der er medier i rummet, bliver lyden skruet op og tonen skinger, siger han. Og det sker både i samråd, i folketingssalen og i de øvrige debatter. Derfor efterspørger han også mere markante formænd, der kan slå tonen an og gribe ind, hvis debatten glider af sporet.

"Jeg taler varmt for flere høringer, og helt ærligt så synes jeg, at alle de kloge personer skulle hive fat i deres egne. Tim Knudsen, som har utrolig travlt med at sige, hvordan andre skal gøre, kunne hive fat i de andre djøfere og spørge, hvorfor de ikke vil være med til flere høringer."

Pia Kjærsgaard: Gå efter bolden

Politikerne må stramme sig an og forbedre den politiske debat både for deres egen og folkets skyld, mener Folketingets formand. Hun er klar til at rejse debatten om debatten.

formand

Af Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Debatterne i folketingssalen er ikke længere væsentlige for udviklingen af politik, siger de afgåede folketingsmedlemmer. Hvad mener du?

Det er fuldstændig rigtigt, og det er et skråplan. Det er rigets fornemste talerstol, og alting bliver noteret til evig tid, så derfor er det væsentligt, at man begynder at tage det mere seriøst.

Hvad vil du som Folketingets formand gøre ved det?

Jeg kan jo ikke som formand gå ind egenhændigt og sige, at jeg ikke vil finde mig i det, men vi skal tage en debat om, at det er ved at være alvorligt. For det har skabt en enorm politikerlede, og det kan politikerne da mindst af alle være tjent med.

Hvad bør politikerne selv gøre ved det?

Jeg mener, at politikerne bærer hovedansvaret. Man skal tænke over, hvad det er, man står og siger både til de åbne samråd og fra talerstolen. Man skal forsøge at gå efter bolden i stedet for manden og fokusere på den politiske substans.

I har valgt at beholde spørgetimen med ministeren, selv om du selv har udtalt, at den ikke fungerer i sin nuværende form. Hvorfor det?

Jeg er helt enig i, at vi ikke kan fortsætte, som det har været. De hensigter, der var med spørgetimen, faldt fuldstændig til jorden, og det blev en hadsk debat, som var tåkrummende. Men der er ikke rigtig andre muligheder, og det er vigtigt, at man kan stille statsministeren til ansvar. Jeg håber, vi alle gør vores til, at det bliver afviklet på en bedre måde, og jeg har sagt til Lars Løkke, at han skal svare på de spørgsmål, der kommer fra oppositionen.

Uffe Elbæk efterspørger mere markante formænd både i salen og i udvalgene. Er der behov for det?

Det er jeg meget enig i, og det gør vi faktisk også en indsats for. Der er udsendt en ny vejledning til udvalgsformændene, og vi skal også drøfte det i præsidiet. Vi forsøger at ruske op i det.

Folketinget virker forældet, siger Tim Knudsen, der efterspørger flere høringer. Er du enig?

Jeg taler varmt for flere høringer, og helt ærligt så synes jeg, at alle de kloge personer skulle hive fat i deres egne. Tim Knudsen, som har utrolig travlt med at sige, hvordan andre skal gøre, kunne hive fat i de andre djøfere og spørge, hvorfor de ikke vil være med til flere høringer.

Er du optimistisk omkring, at debatkulturen bliver bedre i det nye folketingsår?

Der er altid et håb, når vi begynder et nyt folketingsår, og håbet er stort, fordi der er 60 nye folketingsmedlemmer, som jeg tror er motiverede for at gøre deres del til, at det bliver bedre.

Modersmålsundervisning er et tilbud for de heldige få

Færre end hver 6. kommune tilbyder gratis modersmålsundervisning til børn, der har rødder udenfor Europa, selvom eksperter peger på, at det gavner børnenes læring. Danmarks Lærerforening vil have øremærket midler til området, men ministeren afventer bedre dokumentation.

integration

Af Søren Engelbrecht
soren@kommunen.dk

Det arabiske alfabet står på tavlen i et lille klasselokale på Enghavegård Skole i Gladsaxe, hvor 8-årige Rose og Amelie og 7-årige Anas sidder med hoved og blyant begravet i et øvehæfte. Klokken har passeret 14, og selvom klassekammeraterne allerede har skiftet skolebøgerne ud med fodbolde og iPads, bliver de siddende, for det er nu, de kan blive klogere på deres modersmål.

Men ikke alle er så heldige. Gladsaxe Kommune har selv valgt at afsætte midler til den ekstra undervisning, og en undersøgelse foretaget af *Kommunen* viser, at det kun er 15 ud af de 83 kommuner, som enten har svaret eller angivet det på deres hjemmeside, der tilbyder det - gratis eller mod betaling. Det er på trods af, at en svensk og tre danske eksperter, *Kommunenm* har talt med, peger på, at modersmålsundervisning er den bedste vej frem for børn, hvor forældrene har et andet modersmål end dansk. Når det sprog, som tales hjemme i stuen, sidder på rygraden, bliver det nemmere at tilføje et nyt sprog, og den kognitive indlæring fungerer bedre.

- Jeg mener, det er en entydigt god ting, at alle børn i Danmark lærer deres modersmål. Det er vigtigt at udvikle sproget helt fra starten for at kunne blive god til både modersmålet og andre sprog, forklarer Anders Højen, der er lektor på Institut for Sprog og Kommunikation på Syddansk Universitet.

Alligevel er der en stor gruppe børn i Danmark, som ikke har mulighed for at få undervisning i deres modersmål. Ifølge dansk lovgivning er det kun børn af EU- og EØS-borgere samt personer fra Grønland og Færøerne, der har lovkrav på at få tilbudt modersmålsundervisning, mens kommunerne selv skal prioritere det i budgettet, hvis andre børn - eksempelvis de store grupper af arabisk- og tyrkisktalende - skal have det tilbudt. Det gør meget få, og i de fleste tilfælde gælder tilbuddet ikke gennem hele deres skolegang.

"Jeg mener, det er en entydigt god ting, at alle børn i Danmark lærer deres modersmål."

Anders Højen, lektor på Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet

Lærerne kræver handling

Det er ikke godt nok, hvis man spørger Danmarks Lærerforening. De mener også, at modersmålsundervisning er det bedste for børn med anden etnisk baggrund, og derfor skal alle have mulighed for at få det.

Foreningen holdt for nylig sin kongres, og her blev det besluttet, at der skal lægges pres på hurtigst muligt, da der med flygtningestrømmen kun kommer flere arabisktalende børn til landet - noget, de vil gøre i samarbejde med blandt andre Red Barnet, Dansk Flygtningehjælp og BUPL.

Ifølge Bjørn Hansen, der er formand for Danmarks Lærerforenings Skole- og Uddannelsespolitiske Udvalg, ville en lovændring naturligvis være det optimale, men mindre kan også gøre det.

- Man kan jo godt afsætte nogle øremærkede midler, som kommunerne skal bruge på modersmålsundervisning, uden det behøver at være lov. Det er vel noget, som regeringen og KL kan aftale sig ud af, siger han.

Minister afviser kritik

Men Bjørn Hansen skal ikke forvente at se nogle ændringer lige foreløbig.

Undervisningsminister Ellen Trane Nørby (V) deler nemlig ikke opfattelsen af, at modersmålsundervisning er den rigtige vej frem.

- Der er ikke noget i forskningen, der entydigt tyder på, at modersmålsundervisning har en særlig god effekt i forhold til tosprogede elevers undervisning. Derimod er det vigtigt, at vi opstiller klare faglige mål for eleverne og styrker den undervisning, der allerede er i folkeskolen, så den i højere grad også kommer de tosprogede elever til gode, siger ministeren.

I 2013 søsatte den tidligere regering et forsøg, hvor en række danske skoler har fået midler til at give modersmålsundervisning i udvalgte sprog - blandt andet tyrkisk og arabisk. De endelige resultater kommer i slutningen af året, og Ellen Trane Nørby venter med at forholde sig yderligere til emnet, til det foreligger.

Det samme gør de to tidligere regeringspartier, Socialdemokraterne og De Radikale, som i virkeligheden ser forskelligt på emnet helt overordnet. Mens Socialdemokraterne ikke ser grund til en lovændring og fortsat mener, det skal være en kommunal vurdering, ønsker De Radikale ideelt set modersmålsundervisning til alle.

- Vi afventer selvfølgelig resultatet, men principielt mener vi, at alle børn i Danmark skal have tilbudt modersmålsundervisning, lyder det fra partiets undervisningsordfører Marianne Jelved (R).

Begrænset undervisning

Hver tirsdag mellem 14 og 15 har børnene med arabisk modersmål i Gladsaxe Kommune mulighed for at blive undervist i det på Enghavegård Skole, og det er tosprogslærer og tidligere sprogofficer Christian Aziz, der lærer fra sig.

Han øver udtale med dem, gennemgår alfabetet og fortæller historier om det arabiske sprog. Det er meget forskelligt, hvor stort kendskab eleverne har til deres modersmål. Mens Rose og Amelie stadig er i den spæde fase, taler Anas, hvor far er jordaner og mor fra Palæstina, næsten lige så godt arabisk som dansk, og netop her er det ifølge tosprogslæreren vigtigt at sætte ind, så han ikke falder mellem to sprog-stole, men lærer begge sprog fuldt ud.

Christian Aziz smiler, mens han går rundt og hjælper dem med de arabiske bogstaver, men situationen er ikke optimal. Selvom Gladsaxe er en af de kommuner, der afsætter midler til den ekstra modersmålsundervisning, så er der ikke råd til at tilbyde det gennem hele skolegangen - efter 3. klasse er det slut, og det har frustreret flere forældre, siger Lis Klausen, leder for talehø-

Modersmålslærer Christian Aziz laver i slutningen af timen en leg med eleverne, hvor de skal hoppe ned fra stole og finde bestemte bogstaver i en arabisk avis. Foto: Pelle Rink

15

kommuner angiver, at de i større eller mindre omfang tilbyder modersmålsundervisning udover det lovpligtige.

8-årige Amelie kigger dybt i posen af bolsjer, som eleverne må dykke ned i efter timen, fordi de bliver en time ekstra i forhold til deres klassekammerater. Så længe de beder om det på arabisk. Foto: Pelle Rink

Christian Aziz, der selv er halvegypter, gennemgår det arabiske alfabet med Rose, som næsten kan komme igennem det uden hjælp. "De bliver præsenteret for en masse fonemer og lyde, og så snakker vi om, hvordan det hænger sammen på dansk."
Foto: Pelle Rink

relærerne i Gladsaxe Kommune.

- Jeg havde en nytilflyttet mor i røret, som klagede over, hendes børn ikke kunne blive undervist i deres modersmål, fordi de var for gamle. Men vi har desværre ikke midler til det, siger hun.

Og Christian Aziz ville gerne have endnu mere tid med børnene.

- Med det timetal, vi har, så kan vi ikke gøre dem flydende på arabisk, siger han.

Er det pengene værd?

Den forskning, undervisningsminister Ellen Trane Nørby peger på, er en fire år gammel sammenligning med Sverige, der netop har modersmålsundervisning for alle, og dens konklusion afhænger tilsyneladende af øjnene, der ser, for rapporten bliver brugt som argument af begge lejre. Det skyldes formentlig, at den konkluderer, at der kan være en sammenhæng mellem modersmålsundervisning og en generel forbedring i skolen, og der kommer dermed ikke en anbefaling af den ene eller anden vej.

Det er også et stridspunkt, hvor klare resultater der skal til, før det er den store investering værd. Og ifølge Niels Egelund, centerleder på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse, er vi ikke i nærheden.

- Hvis der er en lille positiv effekt, er det så værd at bruge så meget krudt på det? Er det ikke bedre at satse på, at de lærer at tale dansk, når de bor i Danmark? spørger Niels Egelund retorisk.

Men den retorik køber Anne Holmen, professor, Center for Internationalisering og Parallelsproglighed på Københavns Universitet, ikke. Som forsker ser hun meget positivt på modersmålsundervisning.

- Hvis jeg skal vende dén om, så vil jeg sige, at det er dyrt ikke at få uddannet de unge mennesker ordentligt, siger hun og tilføjer:

- Vi har eksempelvis en potentielt svag gruppe af arabisk- og tyrkisktalende, som vi fra forskellige uddannelsesstatistikker ved er underrepræsenteret på de videregående uddannelser, og hvis man vil have, at de grupper også kommer til at tilhøre den veluddannede gruppe, så kommer det til at tjene sig hjem.

Et andet argument, Niels Egelund benytter, er de mange sprog, som der efterhånden er i Danmark. Han peger på, at der på mange belastede skoler er over 50 forskellige sprog repræsenteret, ligesom arabisk i sig selv findes i utallige dialekter.

- Hvordan i himlens navn skulle man kunne give modersmålsundervisning i det? spørger han igen.

Men ifølge tosprogslæreren fra Gladsaxe, Christian Aziz, tager Niels Egelund munden for fuld.

- Det er rigtigt, at der er mange dialekter af arabisk, men skriftsproget, det klassiske arabiske efter moderne standarder, er det samme over hele Mellemøsten, siger Christian Aziz, der ikke mener, at de mange sprog er en undskyldning for at droppe modersmålsundervisning.

"Der er ikke noget i forskningen, der entydigt tyder på, at modersmålsundervisning har en særlig god effekt i forhold til tosprogede elevers undervisning."

Ellen Trane Nørby (V), undervisningsminister

2
kommuner tilbyder modersmålsundervisning mod betaling.

Succes i Sverige

I Sverige skal alle skolebørnhave tilbudt undervisning i hjemmets modersmål, hvis det bruges på daglig basis, og sådan har det været siden 1977. Det er en stor investering, men Christina Hedman, der er lektor på Institutionen för Språkdidaktik ved Stockholms Universitet, er ikke i tvivl om, at det er pengene værd. Hun har beskæftiget sig meget med emnet og køber ikke den undskyldning, at for mange sprog står i vejen. Hun påpeger også, at logistiske problemer kan løses.

- Ja, det er en udfordring, men det er uholdbart og stædigt at hævde, at der findes så mange sprog, at man slet ikke skal indføre det. I Sverige har man nu gjort distanceundervisning mulig, hvilket gavner elever, som bor langt fra andre elever, der taler samme sprog, siger den svenske lektor.

Christina Hedman er i øjeblikket i gang med et studie, der undersøger effekten af modersmålsundervisning hos 120 somali-svensk-talende elever i alderen 7-12 år, og det ser lovende ud.

- Resultatet er ikke publiceret endnu, men undersøgelsen viser, at de har stor gavn af modersmålsundervisningen, og at de, som blev bedre til somali, også blev bedre til svensk. Det taler for vigtigheden af at få undervisning i modersmålet, siger hun.

Tjener sig hjem

Da Rose, hvis mor er dansker, mens far er marokkaner, er færdig med sine opgaver, får hun lov til at remse alfabetet op selv, og det er en stolt lærer, der hører hende klare sig igennem det næsten uden hjælp. Christian Aziz' smil bliver lidt større for hver ny del af det arabiske sprog, eleverne lærer.

Han er klar over, at det er en politisk beslutning, hvorvidt alle kommuner skal tilbyde modersmålsundervisning, men selv er han ikke i tvivl.

- Spørger du mig, så synes jeg selvfølgelig, at flere skal, for jeg mener, at det er en udgift på kort sigt, som på langt sigt tjener sig hjem, siger Christian Aziz.

Om undersøgelsen

Kommunen har spurgt alle 98 danske kommuner, om de tilbyder ekstra modersmålsundervisning, og heraf har 83 svaret eller oplyst det på deres hjemmeside.

KOMMUNE KREDIT

KOMMUNEKREDITS UDDANNELSESFOND

KommuneKredits uddannelsesfond yder efter ansøgning støtte til udvikling af kurser- og uddannelsesvirksomhed for medlemmer af kommunale råd og personale fra kommuner, regioner, fælles kommunale virksomheder og foreninger.

Støtte ydes til dækning af udgifter til planlægning og forberedelse hertil. Derimod dækkes udgifter ved den direkte gennemførelse af kursusaktiviteten ikke.

Ansøgninger bedes indsendt på skemaer, der fås ved henvendelse til KommuneKredit eller downloades fra KommuneKredits hjemmeside.

Ansøgninger om tilskud fra fonden må senest den 3. november 2015 være indsendt til:

KommuneKredit
Kultorvet 16
1175 København K
Telefon 3311 1512
www.kommunekredit.dk
email: kk@kommunekredit.dk

Hemmeligheden bag det kolde Hawaii

Klitmøller har brudt bevægelsen fra land mod by. Forklaringen skal ikke bare findes i de blå bølger ved den nordvendte kyst. Det er nødvendighedens fællesskab, der lokker flere og flere til.

surf's up

Af Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Bilerne holder i kø i et forgæves forsøg på at finde en parkeringsplads tæt på kysten. Langs villavejene bliver forhaverne taget i brug som improviserede parkeringspladser. Klitmøller er på den anden ende. For sjette år i træk danner byen eller snarere bølgerne over muslingerevet i Vesterhavet rammen om windsurfingens World Cup. På trætribunen pumper upbeat hitmusik ud af højttalerne, mens den engelsktalende speaker holder de hundredvis af tilskuere opdaterede på stillingen i finaleheatet.

Der er ingen læ for vinden, men solen skinner, og de vejrbidte ansigter, der kigger udover havet, ser veltilfredse ud. Her er både hippe surfere med fuldskæg, gamle fiskere med hjemmerullede smøger og familier fra hele Thy, der bare lige skal kigge. World Cup-stævnet er kronen på værket i den udvikling, som Klitmøller har gennemgået i det sidste årti. I løbet af den uge, som stævnet varer, kommer der op mod 10.000 gæster til byen, hvor der per 1. januar 2015 boede 839. Byen er kommet på landkortet, verdenskortet endda, og de fleste nikker genkendende, når man nævner Klitmøller eller Cold Hawaii, der er blevet byens synonym.

Den anden bølge

Historien er velkendt. Den nordvendte kyst gør det muligt at få vestenvinden ind fra siden, så windsurferne ikke kommer i læ af de høje bølger. Det har gjort havet ved Klitmøller til et yndet surfspot siden først i 1980'erne. Men bølgerne har ikke gjort det alene. En af de helt centrale personer i udviklingen af Klitmøller er Rasmus Johnsen.

Surfentusiasten kastede sin kærlighed over bølgerne og området for tyve år siden. Da Hanstholm Kommune ville bygge en mole ovenpå et af Europas bedste steder at surfe, skrabede han og andre surfere 130.000 kroner sam-

Bølgerne kan noget særligt her i Klitmøller. Men samarbejdet mellem kommune og byens aktive civilsamfund er også særligt.
Foto: Magnus Holm / Polfoto

Kvamm og horisonten i Klitmøller

Der er brug for at tale udkanten op, mener Simon Kvamm, der selv er flyttet med familien til Thy for at se himlen, bruge havet og blive en del af et større fællesskab.

hjertestarter

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Simon Kvamm står på en lille scene, der kun hæver sig en anelse over gulvet. I den ene hånd holder han en lap papir, i den anden er mikrofonen. Foran ham står det meste af den voksne befolkning i Klitmøller, lader det til. Kassehuset var engang opbevaringsrum for de trækasser, som fiskene blev pakket i, når fiskerne kom i land. Nu er rummet fyldt af Simon Kvamms nye naboer, kunderne hos den lokale købmand, forældrene til hans børns nye venner, medlemmerne af lystfiskerforeningen og surfklubben. Snakken dæmper sig: De vil gerne høre ham fortælle, hvorfor han er kommet til byen. Han er alene på scenen, og et øjeblik virker det, som om han tøver. Så begynder han at tale.

- Jeg har hele tiden glædet mig til at stå overfor jer i det her rum og sige hvorfor. Det er egentlig det, det handler om. Det er vigtigt for mig, at det ikke bliver sådan en mediehistorie, at der er nogen, der flytter hertil, fordi for os, for min familie - der er det ikke nogen historie. Det er vores liv. Der er ikke nogen storytelling i gang - det er simpelthen vores liv. Det er sgu for alvorligt til, at det bliver en hypet historie i medierne, og så er den væk, for så bor vi her stadig. Vi er flyttet hertil for at prøve, hvordan det er at bo et sted med masser af plads, og hvor man kan se en horisont hele tiden. Er det OK? spørger han ud i rummet, før klapsalverne bryder løs.

Så tager han en børneguitar om halsen og spiller Nephews hyldest til Vesterhavet, 'Hjertestarter', i en skrabet og sårbar version og transformerer sig langsomt til den scenevante musiker, han er.

Horisonten og havet

Simon Kvamm har boet i Klitmøller med sin kone og deres to børn siden juli. Det var først og fremmest en trang til at prøve noget nyt, der fik dem til at tale om at flytte fra København, og først overvejede familien at tage et år til San Francisco eller Sydspanien. Det var hans kone, der sagde, det var mærkeligt at udskifte livet i én storby med det i en anden. De besluttede at blive i Danmark, men flyttede så langt væk fra storbyen, som man nærmest kan. Valget faldt hurtigt på Klitmøller, hvor de allerede havde hørt om nogle, der var flyttet hen på grund af surfing. Men det var ikke surfingen i sig selv, der gjorde udslaget.

- Vi savner at have noget horisont. Altså helt fysisk at kunne se horisonten. Én ting er, at man har en anden natur og en anden fysisk ramme, men jeg fornemmede også, at der var en anden kultur. En landsbykultur i stedet for en storbykultur, siger Simon Kvamm, der også fik overtalt et hold venner til at flytte med. Nu er hverdagen så småt begyndt, men virkeligheden virker stadig overraskende.

- Hvis man havde sagt til mig for et år siden, at jeg ville bo i Klitmøller i dag, ville jeg have grinet. Det er en virkelig underlig idé, der er blevet til virkelighed, siger han.

Tal udkanten op

Vi vil gerne prøve at gå imod den strømning, der ellers er fra udkant til storby. Vi vil gerne prøve at leve i et mindre samfund, hvor man måske i højere grad føler sig som en del af noget større,' sagde Simon Kvamm, da nyheden om flytningen blev den mediehistorie, han helst ville undgå.

- Det er vigtigt for mig at understrege, at det ikke er et opgør med byen. Det er mere, fordi det kunne være sjovt at bo et sted, hvor der er mere plads, mindre hektik, siger Simon Kvamm, hvis man forsøger at gøre ham til udkantens nye galionsfigur.

Nu er det allerede blevet en mediehistorie, og selvom der ikke er noget opgør med byen skjult i hans beslutning, har sangeren noget på hjerte, når det handler om udkanten. Der er ikke brug for at tale byen ned, mener han, men der er brug for at tale udkanten op.

- Det kan noget at være her. Der er en kvalitet i at have meget himmel over sig hele tiden. Her lægger man mærke til lyset; der er forskel på, om det er dag, skumring, aften eller nat.

Den måde at indgå i dagens og naturens gang har en kvalitet, siger Simon Kvamm, og ofte møder han et længselsfuldt blik fra dem, han fortæller om familiens beslutning

- Jeg har en fornemmelse af, at det ikke bare er noget, vi mærker. Jeg synes, der er mange, som er samme sted i livet og har søgt til København for at markere og etablere sig karrieremæssigt, men som leder efter noget andet, siger han, og selvom han ikke vil være skråsikker på noget, før han har klaret en vinter i det mørke Nordjylland, føler han allerede, at familien er en del af det lokale fællesskab.

- Det er syret, at vi har været her halvanden måned og allerede føler os som en del af en familie og også i nogen grad bliver set som det, siger Simon Kvamm.

I ugerne op til flytningen var han mest bekymret over, hvad han skulle gøre på kaffefronten, når han ikke længere kunne hente en god latte nede på hjørnet, men nu knurrer kaffemaskinen i familiens køkken, og den største udfordring har snarere været, at de ikke altid har deres hjem for sig selv.

- Ens hjem er ikke fredet. Ingen låser dørene, og man går bare ind til hinanden. Det skal jeg virkelig vænne mig til, og det er også noget, jeg lige skal tage en puster fra indimellem, siger han.

Øget engagement

I Klitmøller sker der i modsætning til København kun noget, hvis nogen tager et initiativ. For Simon Kvamm har det betydet, at han har brugt kræfter på at arrangere musik. Saybia spillede deres første koncert i flere år under World Cup i windsurfing, og dagen efter spillede Simon Kvamm selv i De Eneste Tokonstellationen med Peter Sommer. Involveringen i lokalsamfundet rækker dog ud over de musikalske evner. Da det første af en lang række borgermøder om en ny helhedsplan for området blev holdt på den lokale friskole, var Simon Kvamm også med.

- Det var en sjov, spændende og fed oplevelse af demokrati på helt nært plan, som jeg ikke har prøvet før, siger han. Og netop engagementet i det lokale demokrati føles mere naturligt i et lille samfund.

- Jeg kunne godt være gået op på Frederiksberg Kommune og have været med i noget der. Men jeg har ikke gjort det, for det føltes ikke som noget, jeg skulle, burde eller ville. Her føles det, som noget jeg skal, vil og bør, siger Simon Kvamm.

Hype og udkantsturisme

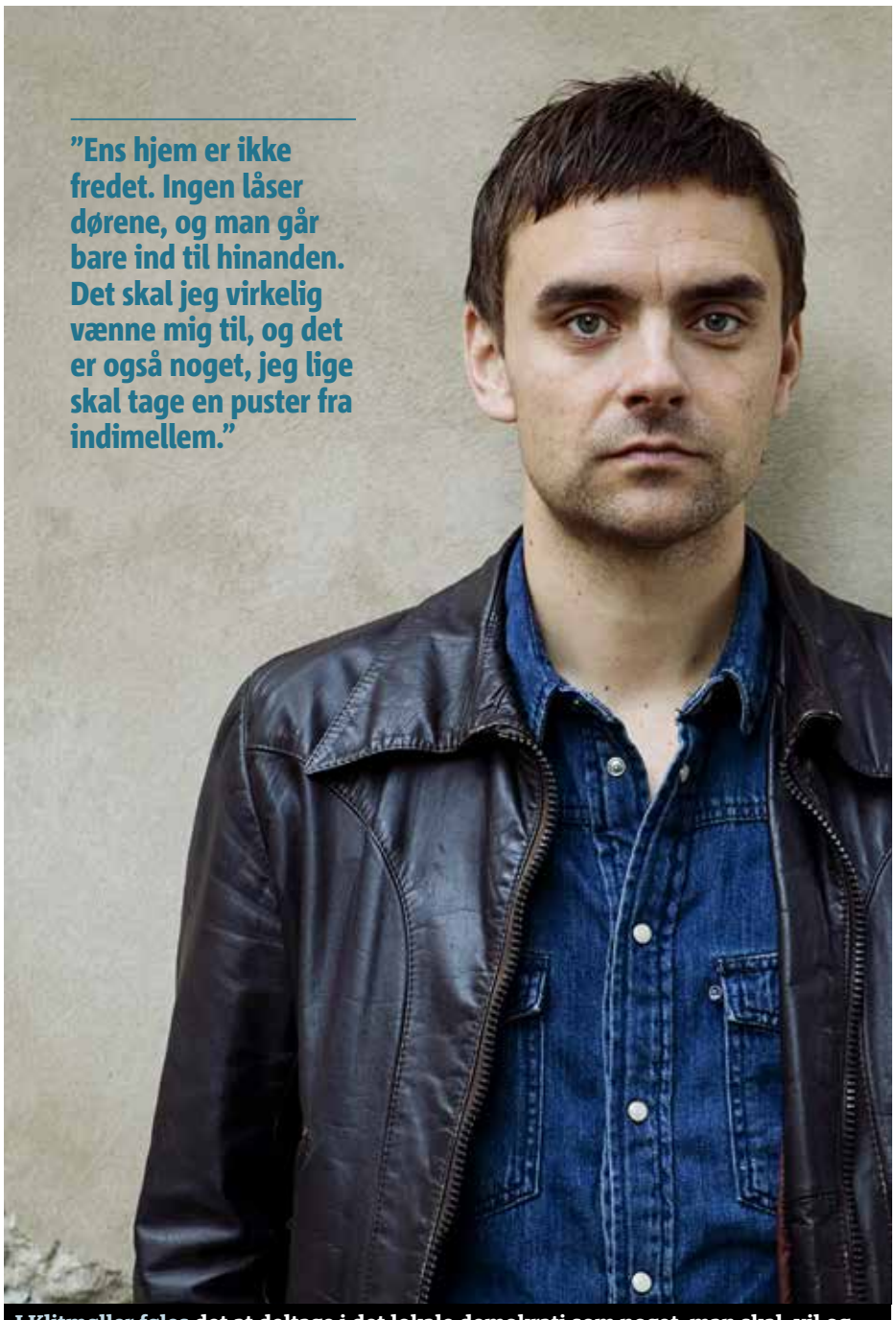
Surferne hænger uløseligt sammen med fortællingen om Klitmøller, slår Simon Kvamm fast. Selv surfer han ikke så meget og helst med sine børn, men det gør indtryk at komme til en by, hvor alle bruger havet - om det så er for at bade, fiske eller surfe.

- Jeg tror, der er en længsel efter, at noget ikke er en historie, men er ægte. Surferne surfer ikke for at fortælle, at de surfer. Og der er et eller andet ved det med at samles om noget aktivt. Det kommer den længsel og det behov i møde, siger han.

I første omgang bliver familien et år. Det er aftalen. Hvis det er en succes, bliver de boende, ellers vender de måske snuden tilbage til hovedstaden. I første omgang handler det om at vende nogle ting på hovedet.

- Man vil kunne beskylde mig for bare at shoppe udkant og så tage hjem igen, og jeg kan ikke afvise, at det er sådan, det går. Men hvis jeg ender med at være her et år, er jeg sikker på, at det ikke vil være spildt, siger Simon Kvamm, der ikke har tænkt sig at gøre andet end at følge sin mavefornemmelse og bare være her og leve sit liv. Næste udfordring er vinteren.

- Nu om lidt bliver det fucking mørkt, men jeg glæder mig til at prøve det. Det er en spændende udfordring. De omvæltninger er en del af hele ideen med at være her, siger han.

I Klitmøller føles det at deltage i det lokale demokrati som noget, man skal, vil og bør. Det gjorde det ikke i Frederiksberg Kommune, fortæller Simon Kvam.
Foto: Gregers Tycho / Polfoto

men til en ingeniørrapport, der anviste en alternativ placering af molen, som kommunen rettede sig efter. Det blev startskuddet til et samarbejde mellem surfere og kommune, der i 2006 mundede ud i, at Rasmus Johnsen blev sat til at udvikle en helhedsplan for surfingen og områdets udvikling.

- Det var første gang, man lavede en samlet strategi for bosætning, uddannelse og udvikling af hele det her om-

» Fortsættes på side 14

Engang syntes fiskerne bare, at surferne var i vejen – de parkerede over det hele og lavede mad og overnattede på det offentlige toilet. En enkelt gang brugte en af fiskerne en aktiveret brandslange til at vække en surfer, der lå i sin sovepose på toilettet.

Foto: Magnus Holm / Polfoto

Fortsat fra side 12

råde med udgangspunkt i surfing, fortæller han, mens hans blik er rettet mod de to finalister ude i bølgerne.

Det var også dengang, navnet Cold Hawaii opstod. Siden da er der kommet et HF-kollegium med en særlig surflinje, flere surfingbutikker og et stort klubhus til surferne til byen, befolkningsudviklingen er vendt, og nu taler man om 'den anden bølge'. Nu er de største problemer at finde lejeboliger nok til alle dem, der gerne vil prøve landsbylivet af, og få løst de trafikale udfordringer, det giver, når autocamperne rykker ind i sommermånederne.

En fælles succes

I starten var surferne faktisk alt andet end populære i Klitmøller. Fiskerne synes, de var i vejen. De parkerede over det hele og lavede mad og overnattede på det offentlige toilet. En enkelt gang brugte en af fiskerne en aktiveret brandslange til at vække en surfer, der lå i sin sovepose på toilettet.

- Det er umuligt at lave forandringer uden modstand, siger Erik Odder, der blev født i Klitmøller i 1954.

Nu står lystfiskeriforeningens medlemmer i orange refleksveste og guider bilerne frem til parkeringspladserne, når der er World Cup. Cold Hawaii er blevet et fælles projekt, som man også tager del i, selvom man aldrig har stået på et surfbræt. For ingen undervurderer surfernes betydning for byen.

- Hvis ikke de havde været her, så havde vi set den samme tilbagegang som alle andre byer i udkanten. Så ville der kun være gamle mennesker og gamle huse her nu, siger Erik Odder, der er medlem af lystfiskeriforeningen og selv flyttede tilbage til sin fødeby for et par år siden. Nu stiger huspriserne, og der er tolv gravide kvinder, så byens børnehave får snart brug for en udvidelse.

> **"Hvis ikke de havde været her, så havde vi set den samme tilbagegang som alle andre byer i udkanten. Så ville der kun være gamle mennesker og gamle huse her nu."**
>
> Erik Odder, lokal

Klitmøller har ifølge en beboer den perfekte størrelse: Byen er ikke så lille, at der intet sker, men ikke så stor, at man ikke føler sig som en del af det, der sker. Foto: Magnus Holm / Polfoto

Verdens mindste storby

Uden havet og surferne havde udviklingen i Klitmøller været umulig. Det er der enighed om, uanset om man spørger surfere eller fiskere. Men havet er ikke hele forklaringen på, at unge familier nu flytter til, og at både turister og surfere bliver hængende. Byen har formået at bruge bølgerne til at skabe en identitet, som alle er en del af.

- Jeg er stolt af at være fra Cold Hawaii, men jeg har aldrig stået på et surfboard, og jeg kommer aldrig til det, siger Martin Eigenbroth, der flyttede hertil fra Fjerritslev, hvor han stadig arbejder, for femten år siden.

I Klitmøller engagerer han sig i spejderbevægelsen, ligesom han er formand for friskolens bestyrelse. Han sidder i det gamle redningshus, hvor redningsbåden lå i gamle dage. Det er nu blevet til et forsamlingshus med fællesspisning og fester, og mens solen så småt lægger an til at gå ned, er der fyldt med frivillige, der serverer dagens ret til de mange lokale.

> **"Jeg er stolt af at være fra Cold Hawaii, men jeg har aldrig stået på et surfboard, og jeg kommer aldrig til det."**
>
> Martin Eigenbroth, lokal

- I Fjerritslev ville jeg aldrig være taget til dyrskue, for det siger mig ingenting, men her tager jeg til World Cup, selvom surfing ikke siger mig noget, siger Martin Eigenbroth.

For ham er den bedste forklaring på, at Klitmøller har kunnet få det maksimale ud af surfernes energi, at byen har en helt optimal størrelse. Den er ikke så lille, at der intet sker, men ikke så stor, at man ikke føler sig som en del af det, der sker. Med 850 indbyggere er man nødt til at engagere sig og bakke op, når der sker noget.

Udover surferne har byen 72 spejdere og en friskole med 42 elever, der med nogle meget engagerede forældre udgør endnu en platform for et socialt liv, der lokker folk til.

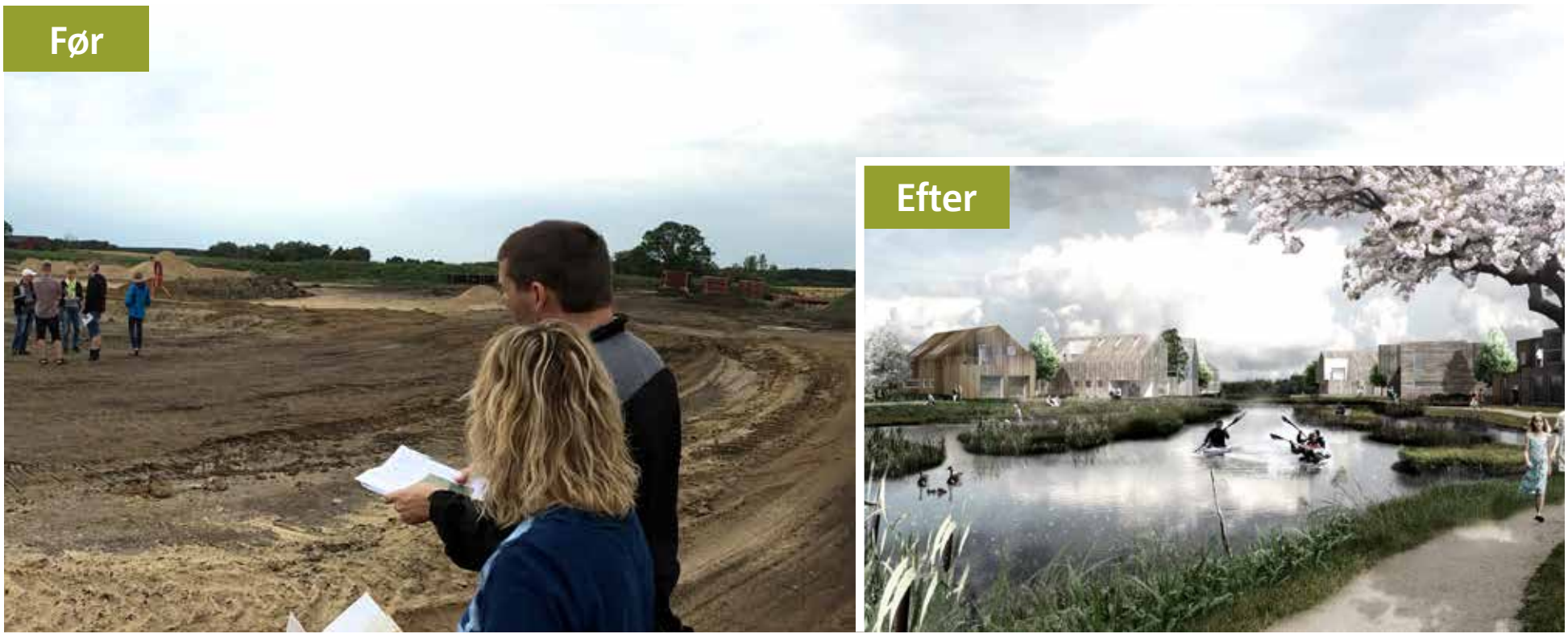
Individualisters kollektiv

En af de nyeste tilflyttere er Morten Manaa, der i juli flyttede til Klitmøller fra København med sin kone og deres to børn. Efter noget, han selv kalder en 40-års-krise, kunne de mærke, at drømmen om at blive del af et lille lokalsamfund trak mere, end storbyens cafeer og kulturliv kunne holde dem tilbage. Nu sidder han på en bænk foran en ombygget autocamper, hvor der sælges kaffe og pandekager, og ser ud over Vesterhavet. De første måneder har overgået alle forventninger.

- Min søn, Dirk, har næsten ikke været indenfor endnu. Han tager sine gummistøvler på, så snart han vågner. Vi taler om, hvorvidt vi har mishandlet vores børn i de første år ved at leve i byen, siger Morten Manaa, der er medejer af eventfirmaet Rowdy, der også har engageret sig ved at lave arrangementer og koncerter i Klitmøller.

For ham er den største forandring de uanmeldte besøg og det stærke sociale engagement.

I København, hvor Morten Manaa tidligere har været med til at drive Bremen Teatret, har vennerne reageret, som havde han sagt, at familien ville flytte til Mars, fortæller han. Men nu kommer selv de, han ikke har set i et årti, på besøg i klitterne.

I Vinge bliver bæredygtig teknologi og infrastruktur tænkt med fra begyndelsen. Husene bygges på små øer, så hele området er klimasikret fra begyndelsen. Foto: Frederiksund Kommune og Tegnestuen SLA

Bæredygtig fra bunden

Frederikssund Kommune har med etableringen af byen Vinge skabt en ambitiøs grøn vision, som skal skabe tilflytning, vækst og sætte bæredygtig udvikling på landkortet.

fremtidsby

Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Endnu er engen ubebygget, men landmændenes gamle marker mellem Frederikssund og Ølstykke ligner Jerusalems ødelæggelse. For 120 millioner kroner har kommunen købt 370 hektar ubebygget jord, som nu er ved at blive byggemodnet. Planen er, at området skal blive fundamentet for en bæredygtig by, hvor klima, energi og samspillet med naturen er tænkt ind fra begyndelsen. Byggeriet af de første huse starter i løbet af 2016, mens den nye S-togsstation står klar i 2018. På sigt skal bydelen huse 20.000 mennesker og skabe 4000 nye job.

- Vi forsøger at skabe fremtidens by ved at trække al tænkelig viden og teknologi ind i projektet. Det skal være en bæredygtig og klimasikret by, der tager højde for, hvordan verden ser ud om 10 år, fortæller projektchef Thomas Sichelkow.

"Vi forsøger at skabe fremtidens by ved at trække al tænkelig viden og teknologi ind i projektet. Det skal være en bæredygtig og klimasikret by, der tager højde for, hvordan verden ser ud om 10 år."
Thomas Sichelkow, projektchef

Høje forventninger

Vinge skal være CO2-neutral, lyder målsætningen. Energiforsyningen kommer fra et lokalt varmeværk, der i miniformat forsyner byen med bæredygtig energi, men de huse, der i første omgang bliver bygget, skal blot leve op til Bygningsreglement 2015. Overliggeren er sat lavt, men kommunen står klar til at hjælpe tilflytterne med at blive så grønne som muligt.

- Vi forsøger at hjælpe folk til at finde den mest bæredygtige løsning indenfor deres rammer. Vi vil hellere have, at de bliver 10, 20 eller 30 procent mere bæredygtige, end sætte kravene så højt, at ingen har råd til at bygge et hus, der lever op til det, siger Thomas Sichelkow.

Klog by

Det giver en enestående mulighed at bygge fra bar mark, og i Vinge bliver bæredygtig teknologi og infrastruktur tænkt med fra begyndelsen. Grundene er små, og alle boliger skal være i mindst to plan, så pladsen bliver udnyttet optimalt og den kollektive trafik får gode grundvilkår. Husene bygges på små øer, så hele området er klimasikret fra begyndelsen, og smarte by-teknologier som styring af lys skal få byen til at spille sammen med den natur, byen ligger opad. Netop forholdet til naturen er centralt for den nye by.

- Vi sørger for, at det er noget vrøvl, når man siger, at det er på bekostning af naturen, når man udlægger byområder i forstæderne, siger Thomas Sichelkow.

Omstilling

Kan kommunerne være med til at drive den omstilling, der viser omverdenen en vej til at bremse klimaforandringerne? *Kommunen* er taget ud i landet for at se på projekter, der ikke bare kan vende op og ned på nøgletal, men også på lokalsamfund.
Denne uge:
Frederikssund Kommune

Investering til vækst

Projektet har allerede kostet kommunen flere hundrede millioner, men hvis ambitionen om at lave en attraktiv by, der både kan medføre både de nye arbejdspladser og tilflytning, er der penge at tjene på sigt, mener Frederikssunds borgmester.

- Vi får en helt masse nye indbyggere, der lægger kroner i skattekassen. Det vil komme til at generere mere liv, handel og aktivitet til hele kommunen, siger John Schmidt Andersen (V).

Indtil videre er halvdelen af de solgte grunde blevet købt af folk fra hovedstadsområdet, og det bekræfter borgmesteren i, at det var den rigtige ide at lave en gennemarbejdet og fremsynet plan for området og ikke blot at sælge jorden videre som almindelige byggegrunde.

- Der er så stor efterspørgsel efter grunde i Frederikssund Kommune, at vi sagtens kunne sælge de her grunde hurtigt.

- Vi forsøger virkelig at gøre noget for, at det her område bliver spændende, og skabe noget levende, siger John Schmidt Andersen.

DKJOB

Se alle aktuelle stillinger på **www.dknyt.dk/stillinger**

Varde Kommune

Centerleder til Anlæg og Ejendomme, Varde Kommune
Har du en god praktisk ledelseserfaring med interesse for anlæg og ejendomsområdet? Er du tydelig og klar i din ledelsesstil, og kan du skabe sammenhæng og helhed i opgaveløsningen? Så hører vi gerne fra dig.
Ansøgningsfrist: 26/10/2015

SOLRØD KOMMUNE

Direktør med ansvar for familie- og uddannelsesområdet - genopslag, Solrød Kommune
Kan du fortsat skabe resultater i en effektiv og moderne kommune?
Ansøgningsfrist: 22/10/2015

SOLRØD KOMMUNE

Leder til Socialservice og Integration, Solrød Kommune
Vil du stå i spidsen for en unik tværfaglig social- og beskæftigelsesrettet indsats og sikre en af Danmark bedste integrationsindsatser. Så har vi jobbet til dig!
Ansøgningsfrist: 20/10/2015

KL

EU-konsulent til KL's kontor i Bruxelles, KL
Befinder du dig godt i et internationalt miljø, og har du lyst til at arbejde med at varetage kommunernes interesser overfor EU-systemet? Så er jobbet som KL's nye EU-konsulent i Bruxelles måske noget for dig.
Ansøgningsfrist: 08/10/2015

NYSTED EFTERSKOLE

Administrativ afdelingsleder, Lolland Kommune
Da vores regnskabsmedarbejder, efter mange års tjeneste, har valgt at gå på efterløn, søger Nysted Efterskole en administrativ afdelingsleder til nyoprettet ledelsesteam.
Ansøgningsfrist: 09/10/2015

Undersøgelse:

Venstres 100 løfter

Venstre gav før valget 100 løfter på deres hjemmeside. Grafikken viser, hvordan det er gået med løfterne siden valget. Bemærk, at selvom løfterne ikke er kommet med i regeringsgrundlaget, er det ikke det samme som, at de er brudt. I stedet vil Venstre forsøge at gennemføre løfterne som konkrete udspil, lyder det fra partiets politiske ordfører.

ASYLREFORM

- En ny integrationsydelse, der starter på SU-niveau
- Dansk asylpraksis skal ikke være mere lempelig end i det øvrige Europa
- Flygtninge kan kun opnå permanent ophold, hvis de arbejder, taler dansk og er reelt integrerede i det danske samfund
- En større del af udviklingsbistanden målrettes til hjælp i nærområderne
- Genindførelse af optjeningsprincipper for børnecheck og folkepension for flygtninge
- Afskaffelse af asylsøgeres mulighed for at bo og arbejde udenfor centrene
- Omrejsende udlændingeattacheer skal forhandle hjemsendelsesaftaler på plads
- Sammensætningen af Flygtningenævnet ændres, så Dansk Flygtningehjælp ikke længere udpeger medlemmer
- Internationale forpligtelser ændres, hvis de ikke giver handlefrihed til at føre en effektiv asylpolitik

PRIORITER SUNDHEDEN

- Kræftpatienter skal behandles akut og til tiden
- Overbelægningen på hospitalerne skal reduceres markant
- Patientansvarlige læger skal indføres for kræftpatienter og derefter udbredes til andre dele af sundhedsvæsnet
- Højere kvalitet i indsatsen for kroniske patienter
- Hurtigere og mere effektiv genoptræning
- Ventetiden på operationer og udredning skal være kortere
- En milliard ekstra til sundhedsområdet
- Større brug af telemedicin og et styrket nært sundhedsvæsen skal udligne geografiske forskelle i sundhed

Blå velfærd er sikret

Fire ud af fem løfter fra det fælles udspil, som blå blok kom med før valget under overskriften Dansk velfærd i Europa, er kommet med i regeringsgrundlaget. Det skyldes, at regeringen allerede ved en blå sejr ved valget var sikker på at have opbakning til netop disse løfter.

DANSK VELFÆRD I EUROPA

- Der skal indføres optjeningsprincipper for de velfærdsydelser, EU-borgere kan få ret til uden længere ophold eller beskæftigelse i Danmark
- Et nabotjek af andre EU-landes regler for adgang til velfærdsydelser til andre EU-borgere
- En alliance af ligesindede EU-lande skal samles og sammen arbejde for, at EU ikke udvikler sig i retning af en social union
- EU-regler for velfærdsydelser til vandrende arbejdstagere skal revideres

Med i regeringsgrundlaget

Delvis med i regeringsgrundlaget

Ikke med i regeringsgrundlaget

ALLE UNGE GODT FRA START

Fjernelse af tvangstilmelding til fag og eksaminer på universiteterne

Inklusionen i folkeskolen efterses og evalueres

Friere skolevalg for børn med særlige behov, hvor det fulde tilskud følger barnet

Turboforløb for fagligt udfordrede elever

Et tæt samspil mellem folkeskole og lokalt foreningsliv

Færre studieretninger på gymnasierne

Bedre overgange mellem forskellige ungdomsuddannelser

Fremdriftsreformen laves om

Genindførsel af bolig-job-ordning

Ny kriminel lavalder

Flere praktikpladser på erhvervsuddannelserne

Indsatsen overfor udsatte børn og unge skal bygge på evidens

En ny ungdomsdomstol, der skal tage sig af kriminalitet begået af 12-17-årige

Matematik B og fysik B obligatorisk for flere gymnasieelever

Et adgangskrav på 4 i dansk og matematik for at komme i gymnasiet

En ekstra milliard til de i alt 17 forslag i uddannelsesudspillet 'Alle unge godt fra start' i årene 2016-2020

Mere frihed til holddeling for de ældste elever i længerevarende perioder

Mobning skal stoppes gennem ansvarsplacering, rimelige sanktioner og styrket evidens på området

En investeringspulje på 100 millioner kroner til bedre udstyr på erhvervsskolerne

Bedre muligheder for, at professionelle voksne kan påtage sig forældrelignende roller overfor anbragte børn og unge

Forældretræningsprogrammer til familier og børn med ADHD og ADHD-lignende vanskeligheder

En målrettet indsats for at sikre, at EUX-elever får bedre mulighed for at få praktikplads

ANDET

Flere private arbejdspladser

Genåbning af trepartsforhandlinger

Forlængelse af skattestoppet og fredning af boligskatter frem til 2025

Et kasseeftersyn af de offentlige finanser umiddelbart efter regeringens tiltræden

Skatten sænkes i bunden for de laveste arbejdsindkomster

Iværksættelse af kræftplan 4

Mere synligt politi

Kommunernes mulighed for at anvise socialt udsatte til ghettoer fjernes

Det skal være markant sværere at få familiesammenføring, hvis man bor i en ghetto

Man skal ikke kunne flytte fra en ghetto til en anden ghetto, hvis man først er blevet smidt ud

Fra plus 1 til minus 8,7

På uddannelsesområdet gjorde Venstre sig før valget bemærket ved at love, at der blev tilført en milliard ekstra til området. Men i august meldte regeringen ud, at hver uddannelsesinstitution de næste fire år skal spare to procent om året, hvilket betyder, at uddannelsesområdet skønnes at få 8,7 milliarder kroner mindre til rådighed.

"Jeg kan efter den her undersøgelse konstatere, at Lars Løkke Rasmussen ikke har levet op til det, han har lovet danskerne. Der har jo ikke som ved vores regeringsdannelse for fire år siden, været forhandlinger, der har gjort, at løfterne er faldet ud. De er bare faldet ud."

Magnus Heunicke (S), velfærdsordfører

Regeringens løfter venter i kulissen

Selvom Venstre har fået regeringsmagten helt alene, er kun halvdelen af valgløfterne ført med over i regeringsgrundlaget. Ifølge Venstre er det en retning, der er udstukket, snarere end det er konkrete og firkantede løfter som dem, der er kommet fra tidligere regeringer.

valgflæsk

Af Ronja Pilgaard
ronja@kommunen.dk

Før valget var Venstre klar i spyttet. Hvis de vandt, ville de forsøge at ændre de internationale forpligtelser, der kunne komme til at stå i vejen for en effektiv asylpolitik. Der skulle også indføres nye hastighedsgrænser på landevejene, og Danmark skulle have en europaminister.

Men da de nye ministre satte sig ned for at skrive regeringsgrundlaget, faldt flere løfter ud. Væk var ministeren, de internationale forpligtelser og hastighedsgrænserne. Nogle løfter lignede nærmest skyggen af sig selv som for eksempel løftet om, at regeringen ville fjerne kommunernes mulighed for at anvise socialt udsatte til ghettoer. I regeringsgrundlaget derimod står der nu, at regeringen vil forbedre indsatsen i ghettoområderne.

Spørger man i den socialdemokratiske lejr, har Venstre nu et forklaringsproblem.

- Det står klart, at der er en række søde ting, som Lars Løkke Rasmussen og Venstre stillede danskerne i udsigt før valget, som ikke ser ud til at blive til virkelighed. Jeg synes, han skylder en forklaring på, hvorfor det, han sagde før valget, er blevet til noget andet, siger velfærdsordfører for Socialdemokraterne Magnus Heunicke, efter han har fået præsenteret en undersøgelse, *Kommunen* har lavet, som viser, at ud af de 100 løfter, Venstre før valget havde lagt ud på deres hjemmeside, er 38 ikke nået med over i regeringsgrundlaget. Ydermere er 13 løfter kun delvis repræsenteret i regeringsgrundlaget.

- Jeg kan efter den her undersøgelse konstatere, at

Fortsættes på næste side

"Der er jo et stykke fra 34 til 90. Der er næppe nogen tvivl om, at Danmark var et bedre sted, hvis Venstre havde 90 mandater, men sådan er det desværre ikke, og det bliver vi nødt til at tage højde for."

Jakob Ellemann-Jensen (V), politisk ordfører

Fortsat fra side 17

Lars Løkke Rasmussen ikke har levet op til det, han har lovet danskerne. Der har jo ikke, som ved vores regeringsdannelse for fire år siden, været forhandlinger, der har gjort, at løfterne er faldet ud. De er bare faldet ud.

Blandt de løfter, Magnus Heunicke mener ikke bare er faldet ud, men helt forvandlede, er løftet om, at der ikke skulle spares på uddannelsesområdet.

- Nu kan jeg jo så bare konstatere, at man skal spare 2 procent. Det er jo noget helt andet end det, der blev lovet.

Konkrete udspil er på vej

Men der er en god grund til, at ikke alle Venstres valgløfter er kommet med over i regeringsgrundlaget, siger Venstres politiske ordfører Jakob Ellemann-Jensen.

- Før valget kom vi med en række udspil, både nogle kun med Venstre som afsender, hvor det kun er vores politik, og nogle vi har lavet i samarbejde med de andre partier. Efter valget så virkeligheden sådan ud, at vi fik 34 mandater og ikke 90. Det kommer selvfølgelig til at skinne igennem i regeringsgrundlaget også.

Han understreger, at nogle steder er løfterne på hjemmesiden mere konkrete, end de er i regeringsgrundlaget, men man vil senere kunne se de konkrete løfter som udspil.

Det kommer blandt andet til at gælde udspillet Vækst i hele Danmark, som skal skabe udvikling i landdistrikterne. Her vil løfter som en national bredbåndsfond med 300 millioner kroner samt de ændrede storebæltstakster, der tirsdag blev fremlagt i finanslovsudspillet, komme i spil. Derudover vil der blive lagt op til, at landevejene skal have nye fartgrænser, samt at 16-årige skal have mulighed for at tage motorcykelkørekort.

- Der er jo et stykke fra 34 til 90. Der er næppe nogen tvivl om, at Danmark var et bedre sted, hvis Venstre havde 90 mandater, men sådan er det desværre ikke, og det bliver vi nødt til at tage højde for, siger Jakob Ellemann-Jensen.

- På nogle af områderne er det en retning, der er udstukket, snarere end det er konkrete løfter som dem, der er kommet fra tidligere regeringer.

'Kan gøre, hvad det vil'

Lektor på Institut for Samfund og globalisering på RUC, Flemming Juul Christiansen, skelner ligesom Jakob Ellemann-Jensen mellem, hvad Venstre vil, og hvad regeringen mener at være i stand til at kunne få opbakning til - og det er det, der kommer med i regeringsgrundlaget.

- Forskellen på regeringsgrundlaget og Venstres politik må tænkes at bestå i, at i regeringsgrundlaget er fratrukket de dele af Venstres politik, det vil være svært at opnå støtte til at få gennemført.

- Det er en smal regering, så den vurderer nok, at den ikke har stor mulighed for at gennemføre hele sit program. En etpartiregering vil jo være mere forpligtet til at få gennemført sit program end en koalitionsregering, men omvendt må man sige, at de ikke har fået 90 mandater, men tværtimod gik kraftigt tilbage.

Han understreger, at et parti i valgkamp har en legitim ret til at fortælle, hvad de ideelt gerne vil. Generelt er inkonsistens ikke godt. Men jo længere tid, der er til næste valg, jo mindre sætter det sig varige spor hos vælgerne.

- Hvis de fremlægger noget, der aldrig kan lade sig gøre, kan man kalde det et slag i luften, men på den anden side har vælgerne ret til at vide, hvad partiet vil.

- Et parti kan i princippet gøre, hvad det vil, men hvis det ikke svarer til, hvad det lovede, og vælgerne er opmærksomme på det, så ryger det ud, siger han og minder om, at et valg ikke alene vindes på tidligere valgs løfter, men også på landets konkrete situation, om vælgerne oplever, at det går godt eller skidt, og hvordan vælgerne oplever udsigterne for fremtiden.

Undersøgelse fortsat: **"Venstres 100 løfter"**

FLERE DANSKE JOB I HELE DANMARK

Færre danske job?

Især pakken Flere danske job i hele Danmark er stærkt underrepræsenteret i regeringsgrundlaget. Ifølge Venstres politiske ordfører Jakob Ellemann-Jensen kommer flere af løfterne her i spil med udspillet Vækst i hele Danmark. Flere af løfterne herfra gør sig også gældende i det finanslovsudspil, Venstre kom med tirsdag den 29. september.

- Faste implementeringsdatoer for erhvervsrettet lovgivning
- Danmark skal ikke overimplementere EU-regler
- Ingen nye skatter og afgifter på danske virksomheder
- En erhvervsbeskatningsreform
- Erhvervslivets administrative byrder lettes med 10 procent inden 2020
- Placering af statslige arbejdspladser over hele landet
- Statslige arbejdspladser over hele landet skal understøtte lokale og regionale erhvervsklynger og uddannelsesinstitutioner
- Adgangen til boligfinansiering og realkreditlån skal ikke afhænge af postnummeret
- Sanering af punktafgifter
- Bedre rammer for generationsskifte i familieejede virksomheder
- Revidering af naturbeskyttelsesloven
- Alle kommuner skal kunne etablere faciliteter og anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen og kystnærhedszonen
- Analyse af driftsfordele i relokalisering af statslige arbejdspladser fra København
- Tilstrækkelig lægedækning både på sygehuse og i almen praksis i landdistrikterne
- En 16-punktplan skal øge fødevare- og landbrugserhvervets vækstpotentiale
- Nye forslag skal vækst- og beskæftigelsesvurderes
- Nye regler for strandbeskyttelseslinjen
- Regler for kystnærhedszonen ophæves og erstattes af reglerne for landzoner
- Afskaffelse af reklameafgiften
- Tidsbestemt evaluering af erhvervslovgivning, så man ved, om reguleringen lever op til hensigten
- Udarbejdelse af samlet strategi for e-handel
- Udarbejdelse af en samlet vækstplan for dansk luftfart
- Vækstplan for dansk offshore
- Målrettet lempelse af skatter og afgifter på turismeerhvervet
- Serviceeftersyn af reglerne for skiltning i åbent land skal gøre det lettere at skilte til turistmål og erhverv
- Kommunerne får større frihed til at fastsætte lempeligere regler for udlejning af sommerhuse
- Flere statslige opgaver placeres i UdbetalingDanmarks fem regionale centre
- Et omkostningstjek af udgifter ved større omstruktureringer af institutioner
- Alle byer skal kunne bygge storcentre eller varehuse på over 2000 m2 i bymidten
- Byggetilladelsen, hvor lodsejeren selv har forestået nedrivningen, forlænges fra 3 år til 10 år
- Kommuner skal kunne sænke grænsen for, hvor længe pensionister skal have ejet deres sommerhus, før de får ret til at bruge det til helårsbeboelse
- Analyse af muligheder for at ophæve formodningsreglen
- Det skal være 40 procent billigere at pendle over Storebælt for bilister
- Kredsen af landdistriktskommuner, der kan blive berettiget til forhøjet befordringsfradrag, udvides
- Prisen på transport med færger til småøer og økommuner sænkes
- Den generelle hastighedsgrænse på landevejene hæves til 90 km/t
- Vejdirektoratet skal undersøge, om man kan hæve hastigheden til 130 km/t på motorvejsstrækninger, der i dag har en fartgrænse på 110 km/t
- 16-årige skal kunne tage kørekort til stor knallert og lille motorcykel
- En national bredbåndsfond på 300 millioner kroner
- Mobilselskaber skal sætte mobilmaster op, hvor kommunerne melder om mobilhuller, mod til gengæld at skulle betale lavere frekvensafgifter
- Toårslanddistriktsvækstpiloter skal få flere højtuddannede ud i virksomheder i landdistrikterne
- NOx-afgiften afskaffes
- Indførelse af en europaminister
- Øget befordringsfradrag for at køre over Storebælt i bil
- Reservefærgen til Bornholm bevares
- Fartgrænsen på motortrafikveje hæves til 100 km/t

Den nyvalgte SF'er vil også gerne være med til at ændre debatformen på Christiansborg, så der kan blive plads til 'tvivl, nuancer og kompleksitet'.
Foto: Thomas Lekfeldt / Scanpix

Ny kommunalordfører: Trine Torp

Borgerne skal med i kommunernes udvikling

De nye løsninger på velfærdsområdet skal skabes ved at inddrage borgerne og give dem mere ansvar, mener SF's kommunalordfører Trine Torp.

Af Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Tilliden til de offentligt ansatte skal genetableres, og borgerne skal have større indflydelse på deres hverdag. Det mener tidligere byrådsmedlem i Halsnæs Kommune Trine Torp, der er SF's nye kommunalordfører.

- Vi skal arbejde for, at der bliver en så høj grad af inddragelse og frihed, som vi overhovedet er i stand til, samtidig med, at vi sikrer, at mulighederne ikke bliver for forskellige rundtom i landet. Vi skal have et Danmark, der hænger sammen, siger hun.

Velfærdssystemet trænger til et eftersyn, mener Trine Torp, der ser et behov for afbureaukratisering og forenkling af reglerne. Formålet er at gøre det nemmere at inddrage borgerne, skabe mere tillid til de offentligt ansattes faglighed og frigøre kræfter til at tænke nyt.

- Det er muligt at udvikle en ny måde at drive den offentlige sektor på, der afløser en rigid ydelsesstyring med dokumentationskrav og kontrol. Det gælder både på Christiansborg og ude i kommunerne, siger Trine Torp.

Borgerne i centrum

I sin tid som byrådsmedlem i Halsnæs har hun oplevet, at borgerne kan bidrage til modernisering og nytænkning af velfærdssystemet, men der er behov for politisk handling for at få kommunerne til at inddrage borgerne mere.

- Der er rigtig meget brug for at tænke nyt; spørgsmålet er bare, hvor den nytænkning skal komme fra, og der er det helt afgørende, at kommunerne fortsat lærer af hinanden, og at vi giver borgerne størst mulig indflydelse på, hvad der sker tæt på deres liv, siger hun.

Selv fremhæver Trine Torp borgerbudgettering som et eksempel på, at man som kommune giver borgerne en højere grad af frihed og selvbestemmelse.

- Det gør nogle kommuner allerede, og det kunne være spændende, hvis vi kunne være med til at understøtte det. Men vi skal jo ikke fra Christiansborg styre, hvordan kommunerne inddrager borgerne. Vi skal indgå i et samarbejde om, hvordan vi kan gøre det, siger hun.

Også i forhold til det politiske arbejde på Christiansborg er der brug for at lytte mere og bedre til borgerne.

- Jeg tror godt, vi kan blive bedre til at lave høringer og konferencer og inddrage folk, allerede når vi begynder at udvikle politikken. Vi skal være mere inddragende overfor dem, der ved noget og har mærket tingene på deres egen krop, siger Trine Torp.

"Det er muligt at udvikle en ny måde at drive den offentlige sektor på, der afløser en rigid ydelsesstyring med dokumentationskrav og kontrol. Det gælder både på Christiansborg og ude i kommunerne."

Efterlyser tvivl

Blandt de politiske kollegaer efterlyser Trine Torp, at man ikke stiller sig skråsikkert frem og udtaler sig så bastant, at der ikke levnes rum til at blive klogere på virkeligheden.

- Der er brug for en politisk kultur, hvor der er plads til nysgerrighed og tvivl, siger hun.

Politikerne kan ikke altid have svar og kommentarer parat til alting, og debatkulturen ville blive bedre, hvis politikerne tillod sig selv at vente med at svare, når de er i tvivl.

- På den måde kunne der blive plads til tvivl, nuancer og kompleksitet, siger Trine Torp.

Morgendagens meningsdannere

Af Chris Preuss

HAR FOLKESKOLEN EN FREMTID?

Folkeskolen har været en kampplads for både højre- og venstrefløjen, hvor politiske dogmer og ideer har skullet omsættes til konkret politik. Men måske skulle vi overveje en helt ny vej for folkeskolen, hvor det er ikke er politiske luner og ideer uden hold i virkeligheden, der afgør skolens fremtid?

Den selvejende folkeskole er det bedste bud på en god folkeskole. Under mit studium til folkeskolelærer har jeg mødt masser af engagerede studerende og lærere, der brænder for børnene. Men oftest er den største hæmsko de konstante politiske forandringer med reformer af både skolen og læreruddannelsen med et par års mellemrum.

En selvejende folkeskole med frihed til at agere efter lokale forhold vil være en folkeskole med barnet i centrum. Det ville være slut med politiske prestigeprojekter, der både har manglet finansiering samt lydhørhed overfor eksperter.

Eksperterne i folkeskolen er de lærere og ledere, der bruger hver eneste dag på at klæde børnene lidt bedre på fagligt og socialt. De eksperter er frustreret over, at folkeskolereformen i deres optik gør, at de ikke kan forberede sig godt nok. De eksperter bliver hæmmet af en lang række pålagte grænser for, hvor meget de må lave af holddeling, hvordan de skal levere elevplaner, uanset om det giver mening, og hvordan de skal teste uden selv at have indflydelse på udformningen.

Betyder det, at man skal opgive al politisk kontrol med folkeskolen? Nej. Betyder det, at vores lærere og ledere er perfekte? Nej. Når vi bruger et stort milliardbeløb på skolen, skal vi selvfølgelig også holde den under skarp kontrol og være sikre på, at pengene bliver brugt ordentligt. Det gøres bedst igennem frihed under ansvar. Vi skal turde sætte de ansatte fri, men også holde dem fast på et større ansvar. De lærere, som ikke leverer en god nok undervisning, skal vi turde give slip på, og de lærere, der gør det ekstra godt, skal vi turde belønne. Den nuværende mentalitet, hvor alle lærere uanset præstation står til samme vilkår, er ganske enkelt ikke retfærdig.

"Den nuværende mentalitet, hvor alle lærere uanset præstation står til samme vilkår, er ganske enkelt ikke retfærdig."

Set fra politisk hold betyder en selvejende folkeskole ikke, at der skal være politisk berøringsangst. Men når politikere begynder at blande sig ved at indføre bestemte evalueringsformer og så videre, så er vi gået for vidt. Politikerne skal udstikke en klar linje for, hvor vores skole skal hen. Er fagligheden høj nok? Mangler vi den sociale dannelse? Skal folkeskolen være mere målrettet erhvervslivet, eller skal livsduelighed i centrum? De spørgsmål er relevante for politikerne. Men når linjen er lagt og principperne vedtaget, så skal eksperterne have lov til at gøre deres arbejde. Og vil en skole gå en anden vej, skal der også være plads til det. Med andre ord er det fint at stille krav om resultater, faglighed og læringsudbytte - men midlerne til at nå de mål bestemmes langt bedre på den enkelte skole end på Christiansborg.

Hvad der gør sig gældende for en stor skole i København, gør sig sjældent gældende for en lille skole i Sønderjylland.

Helt grundlæggende mener jeg, at i fremtiden skal politikerne stoppe med at blande sig i hver en lille detalje omkring folkeskolen og i stedet sætte den fri og gøre den selvejende. Politikerne skal give hverdagens eksperter plads til at bruge deres faglige viden og kunnen til at gøre en forskel for vores børn.

Chris Preuss er nyvalgt formand for Venstres Ungdom

Af Knud Abildtrup. Uden for referat

Da vandværkets eneste skyldner fik betalt til sidst

Offentlig gældsinddrivelse har i sin moderne, digitale, anonyme form udviklet sig til et menneskefjernt, surrealistisk system, hvor mange it-professionelle holdes beskæftigede, men gælden tilsyneladende ikke længere drives hjem.

Engang var det med at kradse gæld ind en noget mere jordnær metier. I begyndelsen af 90'erne havnede jeg i bestyrelsen for det private vandværk i mit lokalsamfund og kom - sådan lidt tilfældigt - til at læse vedtægterne. En af paragrafferne var kuriøs. Det fremgik, at ikke alene kunne vandværket lukke for vandet hos dårlige betalere, men også forbyde andre medlemmer at levere vand til den formastelige familie, der ikke havde betalt kontingentet, der på det tidspunkt var helt ens per husstand. Det var før vandmålerne.

Ingen kunne dog huske, at det med at forhindre nabohjælp med en spand vand eller en vandslange over hækken nogensinde skulle være blevet ført ud i livet. Men det lå fast, at i det mindste truslen om at få lukket for vandet var noget, der havde været brug for - om så selve stophanen nogensinde var blevet drejet og behørigt plomberet.

"Lokalsamfund har vel altid haft behov for at vride armen om på dem, der ikke overholder deres del af forpligtelserne – som at betale til tiden."

Paragraffen blev fjernet igen som et fortidslevn; holdningen i den nye bestyrelse var mere i retning af, at vand vel nærmest er en menneskeret - at Jyske Lov vel også havde noget med ikke at måtte nægte en vejfarende en tår vand, og så duede det jo ikke, at kassereren havde lukket for hanen på grund af restance.

Indsats og udbytte

Men vedtægterne, der var trykt, falset og hæftet hos en bogtrykker, længe før fotokopierne vandt frem, mindede på godt og ondt om fordums fællesskaber. I sådan en flække samarbejdede bane- og landarbejdere med håndværkere, handlende og husmænd om de fælles funktioner - ikke bare forsamlingshus, vaskehus og frysehus, men også gadelys - dog ikke fortov.

Og alle projekterne havde deres unikke kombination af indsats og udbytte. Ikke alle bidrog lige meget til borgerforeningens indsamling til gadelys, men op kom lysene - og blev senere overtaget af kommunen. Men fællesskaber er også nødt til at gardere sig mod folk, der kører friløb.

At handle hos den lokale købmand kunne man jo ikke sådan tvinge sine naboer til, men at være med i et fælles vaskehus og frysehus forudsatte en indsats for at få del i fordelene,

så folk, der ikke kom og tog del i den årlige afrimning af fryserne, kunne miste deres plads.

Lokalsamfund har vel altid haft behov for at vride armen om på dem, der ikke overholder deres del af forpligtelserne - som at betale til tiden. Hos købmanden var det en diskretionssag, hvis en familie i en periode købte på klods. Det handlede jo også om at holde på kunderne, og det er ingen hemmelighed, at mere end én købmand har prøvet at dreje nøglen om uden at få kradset alle sine tilgodehavender hos kunderne ind. Enkelte måske endda netop af den grund - at de var for gode af sig på det punkt.

Hvem bryder sig da også om at være den, der minder folk om gammel gæld og insisterer på betaling nu og her eller i det mindste aftale og afdrag? Inkasso har klang af sidegade-virksomhed - med muskuløse typer på lønningslisten. Men at afstanden mellem parterne betyder noget for betalingsviljen, er ikke kun en erfaring, man gør sig i Allerød Kommune, hvor tidligere borgmester (og pantefoged) Erik Lund (K) i lyset af SKAT's totale gældsinddrivelses-sammenbrud har fået travlt med at fortælle andre kommuner om den gode gamle pantefogeds professionalisme: dialog, menneskekendskab og systematik.

Den erfaring fik vi også dengang i vandværket: For kassereren benyttede lejligheden til at fortælle bestyrelsen, at der faktisk kun var et enkelt af medlemmerne, der var i restance, som godt nok også var blevet høj. Det viste sig ironisk nok at være en udlejer, der for ganske nylig selv havde slukket for strømmen og forsvarligt låst elskabet hos en lejer, der ikke havde betalt sin husleje. Hun måtte - noget overrasket - pludselig ind til naboen for at koge vand til kaffe. Og elværkets vedtægter forbød vist ikke den form for hjælp til en dårlig betaler.

Lige på den baggrund var det lidt lettere at møde vand-skyldneren ved plæneklipperen, snakke lidt i al gemytlighed om vejr og vind, fordelen ved godt vand i rørene, dårlige betalere og den slags. Ved næste møde i vandværket var han ikke længere i restance.

Kunderne i
GF Region & Kommune
har i år fået
4.315.165 kr. tilbage

Book et møde på 66 15 03 98,
hvis du vil høre, hvor meget du kunne
have fået tilbage på din bilforsikring.

**GF Region & Kommune
er DIT forsikringsselskab**

Hos GF Forsikring er vi ejet af vores kunder.
Derfor kan vi bruge alle pengene på at
skabe bedre og billigere forsikring.
I din fagklub er vi klar til at rådgive dig,
så du får den helt rigtige forsikring til den
helt rigtige pris. Vi ved nemlig, at den gode
personlige rådgivning er den bedste vej
til den rigtige forsikringsløsning.

GF FORSIKRING
Det gode selskab

GF Region & Kommune
Skovbakken 1-3 · 5260 Odense S
Tlf. 66 15 03 98 · gf-kommunal.dk

Send debatstof til os:
Debatindlæg må højst være på 2.500 tegn inklusive mellemrum. **Kronikker** skal være på mellem 5.500 og 7.500 tegn inklusive mellemrum. Kronikker skal udstyres med et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Jeg har en tyrkertro på, at man godt kan spare, uden at tingene bliver ringere."

Claus Hjort Frederiksen (V) ved præsentationen af regeringens finanslovsforslag til Ritzau

Samskabelse kræver mod. Et opgør med kulturelle og strukturelle dogmer er helt nødvendigt, hvis samskabelse skal virke.

Vi starter med en velkendt scene: Mia er 18 år og faldet ud af uddannelsessystemet. Hun er mødt op på jobcentret for at få hjælp og inspiration. Her bliver hun mødt af en jobkonsulent, der er både engageret og dygtig til sit arbejde; men som også er på alder med Mias forældre og ikke selv har været jobsøgende de sidste 25 år. Det er en svær opgave. Og resultatet er, at inspirationen udebliver.

Vi klipper til en anden scene. Jobkonsulenten henviser Mia til et nyt tilbud, som er blevet til i samarbejde mellem kommune, civilsamfund og lokale virksomheder. Og som er fysisk placeret i sammenhæng med jobcentret. Her bliver Mia mødt af frivillige mentorer i øjenhøjde, som er under uddannelse, på arbejdsmarkedet eller på vej til det. Mia går derfra med inspiration, konkrete ideer og et netværk, hun fremover vil kunne trække på.

Ovenstående er et forsøg på at illustrere potentialet i det myteomspundne begreb samskabelse, som vi efterhånden har talt om i en årrække. De færreste betvivler potentialet i at inddrage parterne udenfor den offentlige sektor i udviklingen af fremtidens velfærd. Tidligere i år viste en undersøgelse foretaget af KL, at holdningen blandt flertallet af landets kommuner er, at inddragelse af frivillige i den kommunale opgaveløsning er en gevinst.

Regeringen har også fokus på potentialet. Således fremgår det af regeringsgrundlaget, at "lønmodtagere, arbejdsgivere, virksomheder, frivillige organisationer og enkeltpersoner" vil blive inviteret til at tage del i udviklingen af det danske samfund.

I Guldborgsund Kommune og Ungdommens Røde Kors har vi fra hver vores side af bordet i flere år været optaget af at fremme samskabelse og glædet os over det stadigt stigende fokus.

Borgerbudget i Guldborgsund

Guldborgsund Kommune har i lyset af de kommende års demografiske og økonomiske udfordringer arbejdet ud fra en erkendelse af, at kommunen ikke kan selv, og at det er en nødvendighed, at borgerne i højere grad bliver deltagere end modtagere. Den erkendelse førte allerede i 2008 til et samskabelsesprojekt for og med borgere, der er diagnosticeret med lungelidelsen KOL. I år har Guldborgsund afsat 800.000 kroner til et decideret borgerbudget med fokus på en indsats over for ensomme ældre i kommunen. Alle interesserede borgere har på løbende stormøder indflydelse på, hvad pengene skal bruges til. Det grundlæggende dogme er, at forvaltning og politikere ikke har indflydelse på resultatet.

Ungdommens Røde Kors har i partnerskab med TrygFonden begivet sig ud i et flerårigt projekt, 'Frem i Lyset', som tager sigte på at skabe positive fællesskaber for netværksfattige børn og unge i Danmarks yderområder. Formålet er at støtte de unges potentialer, hjælpe dem med at træffe svære valg vedrørende for eksempel uddannelse og gøre dem til aktive medborgere i deres lokalområder. Aktiviteterne omfatter blandt andet lektiecafeer, sportsaktiviteter, værksteder og mentorordninger. For at sikre kvalitet, bæredygtighed og forankring i indsatserne er det et helt centralt element, at aktiviteterne bliver til som samskabelsesprojekter med deltagelse af kommuner, skoler, boligselskaber, lokale foreninger og virksomheder samt ikke mindst børnene og de unge, som det hele drejer sig om.

ILLUSTRATION: POLFOTO

"Man kunne også udvikle en indsats overfor bandemedlemmer, der gerne vil ud af det kriminelle miljø. (...) Tænk, hvis en frivillig organisation var stedet, hvor et tidligere bande medlem kunne blive en del af et positivt, forpligtende fællesskab."

Samskabelse er ikke lig med symbiose

Ligesom de fleste andre forventer vi os meget af samskabelse og ser det som en samarbejdsform, der er central og nødvendig for at kunne udvikle og ommøblere i velfærdssamfundet. Vi erfarer dog også, at der er knaster, som skal høvles af, hvis vi for alvor skal udnytte potentialet. Nogle ting handler om strukturelle og kulturelle barrierer, som ikke lader sig ændre 'over night', men kræver et længere og sejere træk, mens andre kræver en stålsat beslutning om at satse på samskabelse som metode til udvikling.

Samtidig er det vigtigt, at civilsamfund og kommuner ikke i iveren efter samskabelse prøver at kopiere hinandens logikker og indgå i en misforstået symbiose. Vi har brug for stærke kommuner og et stærkt civilsamfund med hver deres respektive kompetencer og styrker. Vi har ikke brug for et nyt system i form af en sammenblanding af de to sektorer.

Der er masser af eksempler på, at kommuner og frivillige organisationer ud fra de bedste intentioner - og i troen på, at man er i færd med ægte samskabelse - går sammen om udviklings- og pilotprojekter med både tids- og finansieringsmæssig udløbsdato. Desværre er resultatet ganske ofte, at man efter endt projektperiode vender tilbage til den måde, man plejer at gøre tingene på.

Tidligere på året anslog Socialstyrelsen, at kun cirka 10 procent af de årlige 40 milliarder kroner til udsathedsområdet går til indsatser, vi ved virker. Dét må og skal vi kunne gøre bedre. Vi skal starte med en erkendelse af, at de rette løsninger ikke nødvendigvis kender til forvaltningslogikken i kommunen. Eller selvforståelsen i de frivillige organisationer. De rette løsninger tager udgangspunkt i borgeren. I mennesket. Dén erkendelse er det første skridt. Næste skridt er at få skabt det rum, hvor kommunale og statslige aktører inviterer civilsamfundet ind i defineringen af ydelserne og driften. Der hvor der virkelig kan gøres en forskel, og hvor vi sammen løber en risiko. Naturligvis med en grundlæggende respekt for, at civilsamfundet ikke skal overtage kommunale opgaver. Men vi bør udnytte og kapitalisere den viden, som frivilligorganisationer i deres daglige aktiviteter opnår om den enkeltes møde med 'systemet'.

Samskabelse er nyskabelse

Har vi taget ovenstående to skridt, det vil sige etableret både mindset og rum for samskabelse - er der ikke langt til det tredje skridt, som handler om udvikling af bæredygtige løsninger. Her kan man med fordel skele til Frivilligrådets 6 principper for samskabelse. Et af principperne lyder: 'Samskabelse skaber nye kvaliteter gennem kombinationer af forskellige ressourcer og kompetencer'. Det vil sige, at gammel vin på nye flasker ikke gælder. Det er ikke reel samskabelse at lappe på gamle løsninger. I stedet skal man bruge den samlede viden hos kommuner, organisationer, brugere og andre aktører og omsætte den til nye løsninger.

Vi forsøgte længere oppe i teksten at illustrere samskabelse med historien om Mia og jobkonsulenten. Man kunne også udvikle en indsats overfor bandemedlemmer, der gerne vil ud af det kriminelle miljø. Når de henvender sig til myndighederne, risikerer de at blive stemplet som stikkere. Derudover melder de sig ud af et stærkt fællesskab, hvor de var nogen og noget. Tænk, hvis en frivillig organisation var stedet, hvor et tidligere bandemedlem kunne blive en del af et positivt, forpligtende fællesskab og hjælpe andre bandemedlemmer i samme situation. Og derigennem blive et aktiv for det omgivende samfund.

Hvis eksemplerne skal gå fra at være forestillinger til at blive realitet, skal vi have modet til at indtage nye roller, lade løsningerne komme nedefra og tage de risici, der altid er forbundet med at gå nye veje.

Af Claus Thykjær, kommunaldirektør i Guldborgsund Kommune, og **Anders Folmer Buhelt**, sekretariatschef i Ungdommens Røde Kors

Send navnestof til os:
Skriv til os, hvis karriereskift eller lignende skal nævnes her på siderne. Husk at medsende et vellignende portræt.
debatognavne@kommunen.dk

"Det er godt nok deprimerende læsning. Det vidner i den grad om en regering, som ikke har nogen ambitioner på det her område, og som ikke ønsker en grøn omstilling."
Mette Abildgaard (K), miljø- og klimaordfører, til Ritzau

Ny på tinge: Laura Lindahl

"Politikerne på Christiansborg har en tendens til at være afkoblet fra virkeligheden"

ILLUSTRATION: JENZ KOUDAHL/SPILD AF TID

Der er brug for mere lydhørhed over for borgerne og en større forståelse for kommunernes konkrete forvaltning af lovgivningen fra Christiansborg, mener **Laura Lindahl**, der er nyvalgt for Liberal Alliance.

Af Jonas Sloth Bach
jonas@kommunen.dk

Hvad fik dig til at gå ind i politik?

Tilbage ved valget i 1998 da triggede hele den her efterlønsdebat mig. Nyrup lovede efterløn til alle, hvis han vandt magten, og der blev jeg stødt af den fordelingspolitik, som jeg synes der var noget uretfærdigt i.

Til at begynde med meldte jeg mig ind i Konservativ Ungdom, men dem forlod jeg, fordi jeg var skuffet over De Konservatives svigt af de borgerlige mærkesager. I starten af 2009 meldte jeg mig så ind i Liberal Alliance.

Hvad fik dig til at stille op som folketingskandidat?

Jeg stillede allerede op tilbage i 2011, men da jeg stillede op dengang, var det slet ikke med henblik på at blive valgt ind. Vi stod til 0,0 procent i meningsmålingerne, og alle syntes, vi var lidt af en joke. Så det var bare et spørgsmål om at bidrage til, at partiet kom over spærregrænsen. På valgdagen fik vi ni mandater, og jeg ville have fået det tiende. Jeg havde fået mod på det og var kommet mere ind i det konkrete politiske arbejde.

Det er helt sikkert kampen for et mere retfærdigt samfund og for et moderne velfærdssamfund, hvor man rent faktisk skaber et godt sikkerhedsnet for dem, der har brug for det, men lader dem være, som godt kan selv, der har fået mig til at stille op.

Hvad er din største styrke som politiker?

Det er en stor styrke at have en fornemmelse for driften af kommunerne og for, hvordan der træffes beslutninger og bruges penge i kommunerne. Alt det, man forvalter i kommunerne, er jo lovgivning, der kommer fra Christiansborg, og hvis man ikke har et blik for, hvordan det fungerer i virkeligheden, så kan man ramme rigtig skævt. Så mit indblik fra virkeligheden i kommunerne er rigtig godt. Og så har man som lokalpolitiker en anden tilgang til borgerne. Man er meget mere i øjenhøjde, og det synes jeg også folketingspolitikerne burde være, så det håber jeg, jeg kan tage med til Christiansborg og måske også inspirere andre til.

Hvad er din største svaghed som politiker?

Min største svaghed er, at jeg har svært ved at sluge kameler. Kompromisets kunst skal jeg lære. Jeg har gjort det som kommunalpolitiker, men det er bestemt ikke det, jeg synes er nemmest.

Hvad skal du kæmpe mest for at lære som folketingsmedlem?

I kommunalbestyrelsen har jeg siddet helt alene og ikke skullet cleare mine udmeldinger og standpunkter med nogen. Men nu er jeg jo i en gruppe og skal samarbejde med 12 andre. Det samarbejde med partifællerne skal jeg lige lære.

Hvor er der efter din mening mest brug for at ændre ved den måde, som folkestyret i dag fungerer på?

Jeg synes, at politikerne er langt væk fra danskerne helt generelt. Politikerne på Christiansborg har en tendens til at være afkoblet fra virkeligheden og lytte til embedsværket i stedet for at lytte til de danskere, der lever med den lovgivning, der bliver vedtaget. Der er også mange partier, der er skræmte af folkeafstemninger og af at lade borgerne få mere indflydelse. Det er vi ikke i Liberal Alliance.

Hvad er din hovedinteresse udover politik?

Det er min lille søn, der er et år gammel. Han og min kæreste er dem, jeg bruger så megen tid som overhovedet muligt med, når jeg ikke arbejder.

Blå bog

- **Født 9. juli** 1983 på Frederiksberg.
- **Rådmand i Frederiksberg** Kommune siden 2014. Medlem af kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune siden 2014 og formand for arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget siden 2014.
- **Folketingsmedlem for Liberal** Alliance i Københavns Storkreds siden 18. juni 2015.
- **Handicapordfører, kommunalordfører, ligestillingsordfører,** socialordfører.

2.423

danskere nåede at benytte sig af den anonyme tjeneste på nettet til at indberette mistanke om sort arbejde eller skattesnyd. Tjenesten lukkes nu efter otte måneders levetid.

Kilde: Ritzau

Politisk kalender

>> Læs hele kalenderen på dknyt.dk

5. OKTOBER 2015

Samråd om konsekvenser for yderområder af besparelser på professionshøjskoler og erhvervsakademier

Udvalget for Landdistrikter og Øer har kaldt uddannelses- og forskningsminister Esben Lunde Larsen (V) i samråd for at redegøre for:
Hvilken holdning ministeren har til, at en række uddannelsessteder udenfor de store byer og i yderområder kan blive nødt til at lukke som følge af de besparelser, som regeringen har varslet på 2 procent om året de næste 4 år for blandt andet uddannelsesinstitutionerne, herunder professionshøjskolerne og erhvervsakademier.
Hvordan ministeren vil sikre, at professionshøjskoler og erhvervsakademier i implementeringen af besparelserne overholder kravene om at sikre en regional dækning med uddannelser og bidrage til den regionale vækst og udvikling af erhverv og professioner, herunder i udkantsområder.
Hvordan besparelserne, som blandt andet rammer uddannelsesinstitutioner og -steder uden for de store byer og i yderområder, harmonerer med regeringsgrundlaget, hvorefter regeringen vil udarbejde en samlet strategi for udviklingen uden for de største byer og i landdistrikter - en strategi, som skal understøtte både bosætning og erhvervsudvikling.
Hvor mange statslige arbejdspladser udenfor hovedstadsområdet ministeren forventer vil forsvinde som følge af besparelserne, og hvordan denne udvikling indgår i den strategi, som regeringen vil fremlægge inden Folketingets åbning om placering af flere statslige arbejdspladser udenfor hovedstadsområdet.
Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske af Magnus Heunicke (S) og Kaare Dybvad (S).
2-080, Christiansborg

6. OKTOBER 2015

Sundhedsspot om unges trivsel i udskoling og ungdomsuddannelse

KL sætter spot på 13-18-åriges robusthed og trivsel, herunder hvordan skoler, kommuner og ungdomsuddannelser kan skabe et støttende miljø, der styrker elevernes læring og trivsel og ruster de unge til at mestre krav og udfordringer i livet.

KL's Sundhedsspot sætter fokus på, hvordan skoler, kommuner og ungdomsuddannelser i fællesskab kan medvirke til at vende udviklingen ved at arbejde systematisk og vidensbaseret med at fremme unges læring, trivsel og robusthed. Spørgsmålet er, hvordan vi sammen skaber de betingelser og rammer, der ruster de unge til at mestre krav og udfordringer i livet? Konferencen giver perspektiver på, hvordan den nye generation af unge oplever det at være ung, og på hvad der skal til for at understøtte de unges læring, trivsel og robusthed. Der vil være oplæg af forskere, ledere og praktikere og mulighed for at drøfte udfordringer og løsninger.
Hotel Scandic Odense

6. OKTOBER 2015

Åbent samråd om dagpenge-, førtidspensions- og kontanthjælpsområdet

Beskæftigelsesudvalget har kaldt beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V) i åbent samråd om regeringens politik på dagpenge-, førtidspensions- og kontanthjælpsområdet. På baggrund af statsministerens udtalelser om dagpenge-, førtidspensions- og kontanthjælpsområdet har udvalget bedt ministeren bekræfte, at regeringen i dag mener det samme, som blev lovet vælgerne før valget, og at det også er regeringens politik.

Beskæftigelsesudvalgets samrådsspørgsmål K er stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL).
2-080, Christiansborg

Kommuner

GREVE

Ny jobcenterchef

Jobcenter Greve har fået ny chef fra 1. september. Det er **Anna Søgaard**, der kommer fra en lignende stilling i Halsnæs Kommune og tidligere har været leder i Slagelse og Københavns Kommune, der fremover skal stå i spidsen for jobcenteret. Anna Søgaard er uddannet socialrådgiver, har en diplomuddannelse i ledelse og er i gang med en masteruddannelse i offentlig ledelse på CBS.

NÆSTVED

Næstved Erhverv får ny direktør

Den nye direktør i Næstved Erhverv er fundet. Det bliver 41-årige **Rasmus Holst-Sørensen**, der per 1. november overtager roret, oplyser Næstved Kommune. Rasmus Holst-Sørensens erhvervskarriere byder på 15 års arbejde med blandt andet udviklingsprojekter, erhvervsfremme og ledelse.

I 2012 var han med til at etablere Køge Kommunes Erhvervsservice. I en otteårig periode, før han rykkede til Køge, arbejdede han også i Næstved, senest som chefkonsulent i Strategi og Udvikling i Næstved Kommune.

REBILD

Turist- og erhvervschef stopper

Efter knap to et halvt år i jobbet har den 37-årige turist- og erhvervschef **Anders Daugbjerg Stryhn** valgt at fratræde sin stilling i Rebild Kommune til fordel for et nyt job i Jammerbugt Kommune som chef for erhverv, turisme og landdistrikter. Det skriver Nordjyske. Før sin tiltræden i foråret 2013 kom han fra en stilling som chef- og udviklingskonsulent i Erhverv og Udvikling i Viborg Kommune.

STEVNS

Centerchef for Social, Sundhed & Ældre

Stevns Kommune har ansat **Tina Mørk** som ny centerchef for Social, Sundhed & Ældre. Tina Mørk er uddannet cand. scient.pol. og kommer fra en stilling som myndighedschef i Hjørring Kommune og før da som handicapchef i Aalborg Kommune.

I Hjørring har hun blandt andet haft ansvar for myndighedsopgaverne på ældre- og handicapområdet, ligesom hun senest har stået bag etableringen af det nye Socialtilsyn Nord.

Stevns Kommune modtog i alt 38 ansøgninger til stillingen. Tina Mørk tiltræder den 1. november.

VARDE

Ny skolechef

Varde Kommune har udpeget **Karen Mortensen** til ny skolechef. Hun får ansvaret for udviklingen af hele skoleområdet i Varde Kommune. Den nye skolechef har det seneste år været skoleleder på Brorsonskolen i Varde. Inden da var hun viceskoleleder og skoleleder på skoler i Esbjerg Kommune.

- Med ansættelsen af Karen Mortensen har vi fået en stærk profil, der har fokus på, hvordan børnene i vores skoler får en endnu bedre trivsel, og hvordan de tilegner sig den bedst mulige faglige ballast, siger direktør for Børn og Unge i Varde Kommune, Louise Raunkjær.

Karen Mortensen har taget en diplomuddannelse i ledelse ved Syddansk Universitet og er i gang med en masteruddannelse. Hun er 47 år og bosiddende i Esbjerg. Hun tiltræder stillingen som skolechef 15. oktober 2015.

Organisationer

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Tilsynschef tager over efter Neergaard

Det bliver den nuværende direktør i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen, **Jacob Holbraad**, der bliver ny administrerende direktør for Dansk Arbejdsgiverforening, erfarer Finans. Han afløser dermed beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen (V), der forlod posten i maj.

Jacob Holbraad er 47 år, uddannet cand.scient.pol. i 1996 og har en lang erfaring fra statsadministrationen. Inden direktørposten i styrelsen var han departementsråd for indenrigsområdet i Statsministeriet, og inden da har han blandt andet været afdelingschef i Beskæftigelsesministeriet og kontorchef i Finansministeriet og i Statsministeriets ministersekretariat.

Vore konsulentydelser

- Udvikling af organisationen, ydelserne og det gode lederskab
- Coaching/sparring til politikere, topchefer, ledere og nøglemedarbejdere
- Rekruttering af topchefer, ledere og nøglemedarbejdere (SKI-certificeret)
- Visions- og strategiseminarer for byråd, udvalg, direktion og ledergrupper
- Lederevaluering og –udvikling
- Chef-til-leje

H.C.Vestergaard
LEDELSE STYRING UDVIKLING
Brug proceskonsulenter med topledererfaring. Den erfaring har vi!
Tlf. 7022 0272 • www.hcvestergaard.dk

Lundgaard Konsulenterne

- Rekruttering af ledere og nøglemedarbejdere
- Visions- og strategiprocesser for den politiske- og administrative ledelse
- Netværksanalyse – vi kan vise hvordan organisationen *i virkeligheden* arbejder sammen
- Udvikling af ledere og ledergrupper – med eller uden typeprofilværktøjer
- Sparring/coaching med toppolitikere og ledere

www.lundgaard-konsulenterne.dk

Af Morten Uhrenholdt. Tanker fra hængekøjen

Vores mand i hængekøjen havde gravet dyrt i opsparingen for at kunne donere til det stort anlagte indsamlingsshow for Syriens flygtninge. Giverglæden aftog dog, da tidligere Nato chef og dansk statsminister Anders Fogh tonede frem på skærmen.
Illustration: Jakob Thuemoes

Et indsamlingsmareridt

Jeg havde på forhånd besluttet at give et pænt, rundt bidrag. Men i løbet af aftenen med det store indsamlingsshow på DR og TV2 'Hjælp nu!' kom mit bidrag til at hænge i en meget tynd tråd.

Normalt er jeg ikke meget for den slags massehysteri. Hele konceptet med at slæbe kendte sammen som lokkemad og så over en tre timer piske en stemning op, så folk kommer til lommerne, er mig inderligt imod. Eller den smagløse sammenblanding af kommerciel tænkning og velgørenhed, man ser, når diverse firmaers navne dukker op på skærmen - oftest med et bidrag på 10.000 kroner. Beløbet er latterligt i forhold til firmaets fortjeneste på bare en enkelt forretning og rigtig billigt for at få firmanavnet på landsdækkende tv adskillige gange. Hvad mon man kan tjene på at vise lidt godgørenhed?

Men jeg plejer at ende med at give mig og lade den gode sag overskygge alt det kvalmende.

Mens jeg sad og tog tilløb til at ringe ind til callcentret - der var eneste mulighed, hvis man ikke vil risikere at vinde en bil eller vil give mere end 150 kroner - tonede et hoved frem på skærmen, der fik mig til at tabe pusten: Selveste overkrigeren, manden, der løj Danmark med i den forrykte krig i Irak - med et splittet folketing bag sig - Anders Fogh Rasmussen.

Forkert og planløs krig

Den krig er skoleeksemplet på en forkert udtænkt og planløst gennemført militær indgriben mod et andet lands styre. Begrundelsen for den brutale fjernelse af al magtstruktur i Irak var, at landets rædselsfulde diktator rådede over masseødelæggelsesvåben. Præsident Bush, der her igen fik sit ønske om at blive 'a war president' opfyldt, og hans medsammensvorne bildte ovenikøbet mange amerikanere ind, at Saddam Hussein havde en finger med i spillet ved terrorangrebet på World Trade Center.

Bush, Fogh og deres våbenbrødre havde ikke tid til at vente på, at FN's våbeninspektører blev færdige i Irak.

Så først da hele det irakiske styre - både det militære og det civile - var blæst til atomer, måtte krigsmagerne indrømme, at der ingen masseødelæggelsesvåben var.

Da Bush var gået af som USA's mest upopulære præsident nogensinde, kom han til den erkendelse, at Irakkrigen var en fejl, som han fortrød. Men her stod Bush - ganske usædvanligt - uden sin gode krigskammerat Anders Fogh. Fogh har aldrig indrømmet noget - hverken at krigen byggede på en løgn eller at krigens resultat var en katastrofe: En totalt destabiliseret region, hvor blodige borgerkrige siden har raset og resulteret i død og ødelæggelse, gigantiske strømme af ulykkelige og traumatiserede flygtninge og et fastlåst militært og politisk kaos.

Mens jeg sad der og modvilligt tog tilløb til at ringe til en eller anden kendis med mit bidrag, så toner altså Anders Fogh frem i selskab med Helle Thorning med en appel om slippe spareskillingerne for at hjælpe flygtningene på flugt fra et kaos, han aktivt har medvirket til at skabe.

Jeg forstår ikke, hvad i himlens navn tilrettelæggerne har tænkt på - og med hvilken legemsdel. Det er da velkendt, at vi er rigtig mange danskere, der var inderligt imod den forrykte krig. Og var oprørte over, at Danmark skulle med på Bush og hans blodtørstige, neokonservative rådgiveres krigsvogn. Vi kan også uden vanskeligheder se sammenhængen mellem den vanvittige krig og så det nuværende kaos.

Det må være det, man kalder en tankeløs fejlcasting.

Efter nogen tid med rastløs vandring til og fra showet var jeg faldet så meget ned, at jeg igen greb telefonen for at få mit bidrag på plads. I det samme tonede Lars Løkke frem på skærmen. Han sad sammen med de andre kendisser og tog telefonen i callcentret.

Himmelråbende hykleri

En rask lille godgørende telefonvagt foran tv-kameraerne, før Løkke skal i gang med at forhandle en finanslov, hvor han vil skære milliarder på ulandsbistanden. Nu fik han lov at lægge ansigtet i salvelsesfulde folder og messe

”Måske sad statsministeren ved telefonen for at samle penge ind til topskattelettelser. Igen var det mig umuligt at løfte telefonen. Ikke mindst da det gik op for mig, at jeg jo kunne risikere at få manden selv i røret.”

om sin personlige holdning til at hjælpe mennesker i nød. For en gangs skyld nævnte han ikke trylleordet nærområderne. Det kunne der ellers være grund til.

Folk, der følger den mindste smule med, ved, at FN for nylig måtte stoppe sit fødevareprogram i de nabolande, hvor millioner af syriske flygtninge er stuvet sammen i interimistiske lejre - af ren og skær pengemangel. Og akuthjælpen fra Europa - herunder fra Danmark - er faldet betragteligt i løbet af i år. Det er hovedsagelig den situation, der har sat bevægelse i flygtningene, der føler sig tvunget til at søge mod lande, hvor der er tryghed og mad til de sultende børn.

I mine øjne kan hykleriet næsten ikke blive mere himmelråbende. Men måske sad statsministeren ved telefonen for at samle penge ind til topskattelettelser. Igen var det mig umuligt at løfte telefonen. Ikke mindst da det gik op for mig, at jeg jo kunne risikere at få manden selv i røret.

Det var først hen mod slutningen på showet, det lykkedes mig at få ringet. Og da jeg ikke er et firma, afleverede jeg mit bidrag til en kvinde, der blot præsenterede sig med fornavn. Og det var overflødigt at bede sig fri for at få navn og beløb på tv-skærmen. Jeg er jo ikke et firma.

Jeg fik endelig ringet ved at tænke på en af de utallige ytringer, der har været på det seneste. En mand, der mailede til et P1-debatprogram, skrev med gumpetung ironi, at vi da måtte skynde os at sende penge til staklerne, så de kunne få opladere til deres - og her nævnte manden så de to dyreste smartphones.

Den hjertegribende logik synes at være, at hvis man har haft et godt liv med arbejde og råd til en iPhone, så kan man altså ikke blive ramt af krig, forfølgelse og pludselig død. Det kan godt være, ens hjem er en ruinhob og halvdelen af familien er massakreret af Islamisk Stat eller Assads tøndebomber, men man ejer en smartphone og har måske ligefrem råd til at betale for at slippe væk. Og så kan man selvfølgelig ikke være flygtning og tillade sig noget så uforskammet som at redde sig og sin familie i sikkerhed for sult, død og lemlæstelse.

Det var en hård aften ved tv'et, men jeg er glad for, at jeg overvandt forhindringerne og fik afleveret mit bidrag.